

WYZNACZENIE OBSZARU
ZDEGRADOWANEGO
I REWITALIZACJI NA TERENIE
GMINY GRÓDEK- DIAGNOZA

Opracowała:
Joanna Sanik

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Spis treści

1. Informacje ogólne.....	1
2. Zasoby przyrodnicze Gminy.....	2
3. Zabytki na terenie Gminy.....	7
4. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego - metodologia.....	9
4.1. Demografia.....	10
4.2. Pomoc społeczna.....	15
4.3. Bezrobocie.....	22
Negatywne społeczne skutki bezrobocia:.....	22
4.4. Bezpieczeństwo publiczne.....	29
4.4.1.Przestępczość.....	30
4.4.2. Wykroczenia.....	32
4.5. Frekwencja wyborcza.....	33
4.6. Oświata.....	35
5. Przedsiębiorczość.....	35
6. Strefa środowiskowa.....	37
8. Sfera techniczna.....	41
9. Wyznaczenie obszarów zdegradowanych.....	43
10. Obszar rewitalizacji.....	49

1. Informacje ogólne

Gmina Gródek to gmina wiejska, położona w środkowo-wschodniej, przygranicznej części województwa podlaskiego, w północno-wschodniej części powiatu białostockiego. Obszar gminy graniczy:

- od północy z gminą Supraśl powiatu białostockiego oraz gminami: Szudziałowo i Krynki, powiatu sokólskiego,
- od zachodu z gminą Supraśl i Grabówka powiatu białostockiego,

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

- od południa z gminami: Zabłudów i Michałowo powiatu białostockiego,
- od wschodu z terytorium Republiki Białoruskiej.

Gmina Gródek jest największą gminą w województwie podlaskim. Jej obszar zajmuje powierzchnię ok. 429.75 km², co stanowi 14.44% powierzchni powiatu białostockiego oraz 2.14% województwa podlaskiego. Liczba ludności, według stanu na dzień 31.12.2023 r. wynosiła 4917 osób, przy średniej gęstości zaludnienia 11,44 osób/km². Przyrost naturalny w gminie jest ujemny. Ludność w wieku produkcyjnym gminy stanowi 56,8%, zaś w wieku poprodukcyjnym ponad 27,04%, z tendencją wzrostową.

Podstawowym działem gospodarki gminy i głównym źródłem dochodów jej mieszkańców jest rolnictwo, oparte o indywidualną własność gospodarstw, usługi turystyczne oraz leśnictwo. Obserwuje się powrót do funkcji usługowej na rzecz obsługi rynku lokalnego i szlaku drogowego, co w przeszłości miało już miejsce.

W strukturze gruntów gminy Gródek dominują lasy oraz grunty zadrzewione i zakrzewione, oraz użytki rolne. Użytkowanie gruntów według stanu na 31.12.2023 r. kształtuje się jak w poniższej tabeli:

grunty rolne ogółem, w tym:	13799
• grunty orne	6238
• łąki trwałe	4505
• pastwiska trwałe	1718
• sady	35
• grunty rolne zabudowane	353
• grunty rolne pod stawami	133
• grunty rolne pod rowami	191
• grunty rolne zadrzewione	281
• nieużytki	345
lasy i zadrzewienia ogółem, w tym	27652
• lasy	27384
• zadrzewienia	268
grunty zabudowane i zurbanizowane ogółem, w tym:	1389
• tereny mieszkaniowe	172
• tereny przemysłowe	20
• inne tereny zabudowane	62
• tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	16
• użytki kopalne	39
• drogi	879
• koleje	200
grunty pod wodami ogółem, w tym:	109
• wody płynące	101
• wody stojące	8
tereny różne	26

2. Zasoby przyrodnicze Gminy

Las Cieliczański - rezerwat leśny

Powierzchnia [ha] 370,5800

Gminy (informacja wygenerowana na podstawie Państwowego Rejestru Granic 2024 r.)
Gródek (gmina wiejska).

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie fragmentu Puszczy Knyszyńskiej z licznymi, cennymi zbiorowiskami leśnymi o charakterze naturalnym, reprezentowanymi głównie przez grądy z rzadkim w naszych lasach wiązem górskim, bory mieszane i olsy.

Chomontowszczyzna – rezerwat faunistyczny

Powierzchnia [ha] 234,7600

Gminy (informacja wygenerowana na podstawie Państwowego Rejestru Granic 2024 r.)
Gródek (gmina wiejska)

Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu Puszczy Knyszyńskiej odznaczającego się wysokim stopniem naturalności, stanowiącym ostoję wolnożyjącego stada żubrów.

Rabinówka- rezerwat faunistyczny

Powierzchnia [ha] 658,5700

Celem ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych i dydaktycznych ostoi rzadkich i chronionych gatunków awifauny lęgowej, a w szczególności populacji cietrzewia na terenie Niecki Gródecko-Michałowskiej.

Jezioro Wiejki - rezerwat wodny

Powierzchnia [ha] 22,5000

Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie, ze względów naukowych i dydaktycznych, naturalnego jeziora mezotroficznego, otaczającego je torfowiska oraz występujących na tym terenie rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt.

Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. profesora Witolda Sławińskiego

Powierzchnia [ha] 72 860,1700

Położony jest w województwie podlaskim, w powiecie białostockim na terenie gmin: Czarna Białostocka (15 384,19 ha), Dobrzyniewo Duże (3 552,12 ha), Gródek (14 543,85 ha), Michałowo (2 520,83 ha), Supraśl (12 585,98 ha), Wasilków (3 900,74 ha), w powiecie monieckim na terenie gminy Knyszyn (2 645,57 ha), w powiecie sokólskim na terenie gmin: Janów (1 230,05 ha), Krynki (693,98 ha), Sokółka (3 037,50 ha), Szudziałowo (12 765,36 ha).

Do szczególnych celów ochrony Parku należy:

- 1) ochrona zasobów przyrody Puszczy Knyszyńskiej obejmująca ekosystemy leśne, bagienne, dolin rzecznych oraz inne cenne obszary;
- 2) zachowanie chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt;
- 3) ochrona wartości historyczno-kulturowych Parku;
- 4) ochrona krajobrazu Parku;
- 5) rozwijanie turystyki i rekreacji Parku;
- 6) tworzenie warunków do prowadzenia działalności naukowej i dydaktycznej.

Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Sokólskie

Czynna ochrona ekosystemów Obszaru polega na zachowaniu różnorodności biologicznej terenów rozciągających się na wschód od Puszczy Knyszyńskiej, wyróżniających się rzeźbą terenu, wysokimi walorami przyrodniczymi, krajobrazowymi, kulturowymi i wypoczynkowymi.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Powierzchnia [ha] 38 209,8000

Położony jest w województwie podlaskim, w powiecie białostockim na terenie gminy Gródek (10 206,62 ha) oraz w powiecie sokólskim na terenie gmin: Krynki (11 868,30 ha), Kuźnica (4 566,31 ha), Sokółka (4 535,12 ha) i Szudziałowo (7 033,45 ha).

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Ostoja Knyszyńska” (kod obszaru: PLH200006)

Powierzchnia [ha] 136 084,4300

Położony na terenie gmin: Sidra (gmina wiejska), Supraśl (gmina miejsko-wiejska), Sokółka (gmina miejsko-wiejska), Szudziałowo (gmina wiejska), Suchowola (gmina miejsko-wiejska), Gródek (gmina wiejska), Dobrzyniewo Duże (gmina wiejska), Knyszyn (gmina miejsko-wiejska), Krynki (gmina miejsko-wiejska), Zabłudów (gmina miejskowiejska), Wasilków (gmina miejsko-wiejska), Jasionówka (gmina wiejska), Czarna Białostocka (gmina miejsko-wiejska), Michałowo (gmina miejsko-wiejska), Dąbrowa Białostocka (gmina miejsko-wiejska), Janów (gmina wiejska), Krypno (gmina wiejska)

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Puszcza Knyszyńska” (kod obszaru: PLB200003)

Powierzchnia [ha] 139 590,2300

Położony na terenie gmin: Supraśl (gmina miejsko-wiejska), Sokółka (gmina miejsko-wiejska), Szudziałowo (gmina wiejska), Korycin (gmina wiejska), Gródek (gmina wiejska), Dobrzyniewo Duże (gmina wiejska), Knyszyn (gmina miejskowiejska), Krynki (gmina miejsko-wiejska), Zabłudów (gmina miejsko-wiejska), Wasilków (gmina miejskowiejska), Jasionówka (gmina wiejska), Czarna Białostocka (gmina miejsko-wiejska), Michałowo (gmina miejsko-wiejska), Janów (gmina wiejska)

Pomniki przyrody

Lp.	Data utworzenia pomnika przyrody	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody	Gmina	Miejscowość	Obręb ewidencyjny	Nr działki ewidencyjnej	Opis lokalizacji
1	11.02.1961	Orzeczenie Wydz. Rol. I Leś. Prez. WRN w B-stoku z dn. 11.02.1961(Dz. Urz. WRN z 30.06.1961)	6 sosen zwyczajnych (<i>Pinus sylvestris</i>)	Gródek	Nowosiółki	Nowosiółki	192	ok. 300 m na S-E od wsi
2	30.06.1967	decyzja Nr Rlop-410b/2/67 Wydz. Rol. I Leś. Prezydium WRN w B-stoku z 30.06.1967 (Dz. Urz. WRN Nr 7, poz. 57)	Głaz narzutowy	Gródek	Waliły	Waliły	220/1 i 484	przy drodze polnej, ok. 500m na N - E od wsi
3	29.11.1996	rozp. Nr 10/96 WB z dn. 29.11.1996 (Dz. Urz. WB Nr 38, poz. 137)	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	Gródek	Glejsk	Waliły-Stacja	71	na polu właściciela, ok. 200m na W od zabudowań
4	29.11.1996	rozp. Nr 10/96 WB z dn. 29.11.1996 (Dz. Urz. WB Nr 38, poz. 137)	Lipa drobnolistna 3-pniowa (<i>Tilia cordata</i>)	Gródek	Glejsk	Waliły-Stacja	72	posesja nr 4
5	29.11.1996			Gródek	Gródek	Gródek	1945	przy cerkwi

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Lp.	Data utworzenia pomnika	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca	Opis pomnika przyrody	Gmina	Miejscowość	Obręb ewidencyjny	Nr działki ewidencyjnej	Opis lokalizacji
		rozp. Nr 10/96 WB z dn. 29.11.1996 (Dz. Urz. WB Nr 38, poz. 137)	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)					
6	29.11.1996	rozp. Nr 10/96 WB z dn. 29.11.1996 (Dz. Urz. WB Nr 38, poz. 137)	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Gródek	Gródek	Gródek	1945	przy cerkwi
7	29.11.1996	rozp. Nr 10/96 WB z dn. 29.11.1996 (Dz. Urz. WB Nr 38, poz. 137)	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Gródek	Gródek	Gródek	1945	przy cerkwi
8	29.11.1996	rozp. Nr 10/96 WB z dn. 29.11.1996 (Dz. Urz. WB Nr 38, poz. 137)	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Gródek	Gródek	Gródek	1945	przy cerkwi
9	29.11.1996	rozp. Nr 10/96 WB z dn. 29.11.1996 (Dz. Urz. WB Nr 38, poz. 137)	Wiąz szypułkowy (<i>Ulmus laevis</i>)	Gródek	Gródek	Gródek	1945	przy cerkwi
10	29.11.1996	rozp. Nr 10/96 WB z dn. 29.11.1996 (Dz. Urz. WB Nr 38, poz. 137)	Wiąz szypułkowy (<i>Ulmus laevis</i>)	Gródek	Gródek	Gródek	1945	przy cerkwi
11	29.11.1996	rozp. Nr 10/96 WB z dn. 29.11.1996 (Dz. Urz. WB Nr 38, poz. 137)	3 Lipy drobnolistne (<i>Tilia cordata</i>)	Gródek	Podozierany	Podozierany	326/1	posesja nr. 6, na placu dawnej szkoły
12	29.11.1996	rozp. Nr 10/96 WB z dn. 29.11.1996 (Dz. Urz. WB Nr 38, poz. 137)	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	Gródek	Podozierany	Podozierany	326/1	posesja nr. 6, na placu dawnej szkoły
13	29.11.1996	rozp. Nr 10/96 WB z dn. 29.11.1996 (Dz. Urz. WB Nr 38, poz. 137)	3 modrzewie europejskie (<i>Larix decidua</i>)	Gródek	Podozierany	Podozierany	326/2	posesja nr. 6, na placu dawnej szkoły
14	29.12.1978	zarz. Nr 47/78 z 29.12.1978 (Dz. Urz. WRN Nr 2, poz. 12)	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>)	Gródek	Zubry	Zubry	1160	posesja nr 43
15	29.12.1978	zarz. Nr 47/78 z 29.12.1978 (Dz. Urz. WRN Nr 2, poz. 12)	Kasztanowiec zwyczajny (<i>Aesculus hippocastanum</i>)	Gródek	Zubry	Zubry	1200	posesja nr 22
16	29.12.1978	zarz. Nr 47/78 z 29.12.1978 (Dz. Urz. WRN Nr 2, poz. 12)	5 lip drobnolistnych (<i>Tilia cordata</i>)	Gródek	Zubry	Zubry	1163	posesja nr 37
17	29.12.1978	zarządzenie Wojewody Białostockiego Nr 47/78 z dnia 29 grudnia 1978 r. (Dz. Urz. WRN w Białymstoku z 1979 r. Nr 2,	Aleja drzew - 54 lipy drobnolistne (<i>Tilia cordata</i>)	Gródek	Królowy Most	Downiewo	20, 10/1, 10/6, 11, 12	pas drogi powiatowej od szosy Białystok-Bobrowniki w kierunku

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Lp.	Data utworzenia pomnika przyrody	Opis pomnika przyrody	Gmina	Miejscowość	Obręb ewidencyjny	Nr działki ewidencyjnej	Opis lokalizacji	
		poz. 12), rozporządzenie Obwodowego Urzędu Wojewódzkiego w Białymostku z dnia 10 października 2016 r. w sprawie ogłoszenia uchwały Rady Gminy Gródek z dnia 20 lipca 2016 r. w sprawie pozbawienia statusu pomnika przyrody (Dz. Urz. z 2016 r. poz. 3115), uchwała Nr XXXIII/274/17 Rady Gminy Gródek z dnia 27 września 2017 r. w sprawie pozbawienia statusu pomnika przyrody (Dz. Urz. z 2017 r. poz. 3682), uchwała nr X/89/19 Rady Gminy Gródek z dnia 19 września 2019 r. w sprawie pozbawienia statusu pomnika przyrody (Dz. Urz. z 2019 r. poz. 4571), uchwała nr XXXIX/335/22 Rady Gminy Gródek z dnia 20 września 2022 r. w sprawie pozbawienia statusu pomnika przyrody (Dz. Urz. z 2022 r. poz. 4064), uchwała nr XL/340/22 Rady Gminy Gródek z dnia 28 października 2022 r. w sprawie pozbawienia statusu pomnika przyrody (Dz. Urz. z 2022 r. poz. 4845)					Kołodnego posesje prywatne, plac cerkwi i plac parafii	
18	30.12.1986	zarz. Nr 51/86 WB z dn. 30.12.1986 (Dz. Urz. WB Nr 22, poz. 246)	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Gródek	Królowy Most	Downiewo	20	pas drogi powiatowej od szosy Białystok-Bobrowniki w kierunku Kołodnego
19	30.12.1986	zarz. Nr 51/86 WB z dn. 30.12.1986 (Dz. Urz. WB Nr 22, poz. 246)	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Gródek	Królowy Most	Downiewo	20	pas drogi powiatowej od szosy Białystok-Bobrowniki w kierunku Kołodnego
20	30.12.1986	zarz. Nr 51/86 WB z dn. 30.12.1986 (Dz. Urz. WB Nr 22, poz. 246)	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Gródek	Królowy Most	Downiewo	20	pas drogi powiatowej od szosy Białystok-Bobrowniki w kierunku Kołodnego
21	30.12.1986	zarz. Nr 51/86 WB z dn. 30.12.1986 (Dz. Urz. WB Nr 22, poz. 246)	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	Gródek	Grzybowce	Grzybowce	89/1	na posesji Grzybowce nr 38/9
22	29.12.1978		6 lip	Gródek	Królowy Most	Downiewo	12	

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Lp.	Data utworzenia pomnika	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca	Opis pomnika przyrody	Gmina	Miejscowość	Obręb ewidencyjny	Nr działki ewidencyjnej	Opis lokalizacji
		zarz. Nr 47/78 z 29.12.1978 (Dz. Urz. WRN Nr 2, poz. 12), rozporządzenie Nr 14/98 Wojewody Białostockiego z dnia 10 grudnia 1998 r. (Dz. Urz. WB Nr 25, poz. 277), uchwała Nr XXII/178/16 Rady Gminy Gródek z dnia 20 lipca 2016 r. w sprawie pozbawienia statusu pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2016 r. poz. 3115), uchwała Nr VI/49/24 Rady Gminy Gródek z dnia 28 października 2024 r. w sprawie pozbawienia statusu pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2024 r. poz. 4980)	2 klony					na placu parafii prawosławnej

3. Zabytki na terenie Gminy

Zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków województwa podlaskiego:

GRÓDEK

- teren części miasta, XVI-XIX w., Nr rej. A-344 z 24.01.2957 r.
- cerkiew cmentarna p.w. Matki Boskiej Opiekuńczej, drewniana, poł. XIX w., A-395 z 11.02.1977 r.
- cerkiew parafialna prawosławna p.w. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Gródku (murowana, wzniesiona w latach 1946-1970) wraz z cmentarzem przycerkiewnym w granicach ogrodzenia, ogrodzeniem i bramą - świątynię wybudowano w miejscu drewnianej cerkwi parafialnej, zbudowanej w 1789 r. i drewnianej dzwonnicy z 1858 r., które spłonęły w 1943 r., A-126 z 9.12.2004 r.
- kościół parafialny p.w. Najświętszego Serca Jezusowego, 1934-1937, otoczenie kościoła w granicach ogrodzenia, A-152 z 29.05.2006 r.
- cmentarz żydowski, A-113 z 16.02.1995 r.

JARYŁÓWKA

- park dworski, XVIII-XX w., A-338 z 19.12.1991 r.

KRÓLOWY MOST

- cerkiew prawosławna p.w. św. Anny, 1904-1928, A-381 z 5.11.1987 r.
- kaplica rzymskokatolicka p.w. św. Anny, poł. XIX, A-382 z 10.1986 r.

MOSTOWLANY

- cerkiew parafialna prawosławna p.w. św. Apostoła Jana Teologa, drewniana, ok. 1862, A-678 z 21.12.1987 r.
- cerkiew cmentarna prawosławna p.w. śś. Kosmy i Damiana, drewniana, k. XVIII wraz z otoczeniem, tj. cmentarzem, A-384 z 21.12.1987 r.

WIEROBIE

- wiatrak holender, drewniany, pocz. XX w., A-408 z 24.10.1966 r.

Zabytki nieruchome niewpisane do rejestru zabytków ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków:

CHOMONTOWCE

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

- cmentarz prawosławny

GOBIATY

- cmentarz - zbiorowa mogiła żołnierzy radzieckich poległych w 1941 r. [według *Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Gródek* (Maciej Karczewski, Gródek, 2005) - mogiła zbiorowa żołnierzy radzieckich)

GRÓDEK

- cmentarz rzymskokatolicki, parafialny
- teren dawnego cmentarza przykościelnego
- cmentarz prawosławny, parafialny
- teren dawnego cmentarza ewangelickiego
- teren dawnego cmentarza wojennego żołnierzy rosyjskich
- dom (chałupa) ul. Białostocka nr 12
- dom (chałupa) ul. Białostocka nr 54

JAKUBIN

- park dworski

JARYŁÓWKA

- zespół dworsko - folwarczny

KOŁODNO

- mogiła zbiorowa z 1863 r.

KRÓLOWY MOST

- cmentarz prawosławny

ŁUŻANY

- cmentarz prawosławny d. parafii w Hołówkach (obecnie Białoruś)

MOSTOWLANY

- cmentarz prawosławny parafii p.w. Św. Jana Teologa
- park dworski

NOWOSIÓŁKI

- cmentarz - mogiła wojenna z 1941 roku [według *Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Gródek* (Maciej Karczewski, Gródek, 2005) - mogiła wojenna z 1941 roku]
- cmentarz - mogiła wojenna z 1943 roku - lokalizacja nieznana („pomimo bardzo dokładnej penetracji terenowej oraz wywiadów z mieszkańcami wsi Nowosiółki nie udało zlokalizować się mogiły wojennej z 1943 roku” - adnotacja z *Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Gródek* (Maciej Karczewski, Gródek 2005)]

RADULIN (aktualnie RADUNIN)

- cmentarz wiejski

WALIŁY

- cmentarz - mogiła wojenna - lokalizacja nieznana,
- park dworski (według Urzędu Gminy Gródek - park dworski w Waliłach-Dworze)

WYŻARY

- cmentarz - mogiła powstańców [według *Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Gródek* (Maciej Karczewski, Gródek, 2005) - mogiła zbiorowa z 1863 r.]

ZAŁUKI

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

- cmentarz średniowieczny, w XIX wieku wykorzystywany jako epidemiczny.

Zabytki archeologiczne z terenu gminy gródek wpisane do rejestru zabytków:

GRÓDEK

- 38-91 - nr obszaru AZP, 5 - nr stanowiska na obszarze AZP, 1 - grodzisko wczesnośredniowieczne zwane „Górą Zamkową”, C-93 z 28.12.1937 r. i z 27.04.1973 r.

ŁUŻANY

- 37-93 - nr obszaru AZP, 1 - nr stanowiska na obszarze AZP, 1 - cmentarzysko kurhanowe wczesnośredniowieczne (21 kurhanów i przestrzeń międzykurhanowa), C-60 z 15.11.2004 r.

ŚWISŁOCZANY

- 38-93 - nr obszaru AZP, 1 - nr stanowiska na obszarze AZP, 1 - cmentarzysko kurhanowe (18 kurhanów), C-62 z 1.12.2004 r.

ZAŁUKI

- 37-90 - nr obszaru AZP, 2 - nr stanowiska na obszarze AZP, 1 - cmentarzysko średniowieczne ze stellami, C-76 z 22.12.1977 r.

Niezależnie od powyższego, na terenie gminy znajduje się 199 stanowisk archeologicznych, będących zabytkami archeologicznymi niewpisanymi do rejestru, ujętymi w wojewódzkiej ewidencji zabytków.

4. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego - metodologia

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 poz. 278) obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1411), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

1. gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
2. środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
3. przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

4. technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz nefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.

W celu wyodrębnienia obszarów na terenie gminy Poświętne o koncentracji negatywnych zjawisk w sferze społecznej dokonano poprzez porównanie wskaźnika dla danego obszaru ze średnią wartością wskaźnika dla całej gminy.

4.1. Demografia

Zgodnie ze stanem na dzień 31.12.2023 r. teren gminy Gródek zamieszkiwało 4917 osób i jest to o 7 osób więcej niż w roku 2022, kiedy to liczba ludności wynosiła 4910 osób. Najludniejszym sołectwem jest sołectwo Gródek, które zamieszkuje 2253 mieszkańców.

Tabela 1. Liczba ludności na terenie poszczególnych miejscowości

Sołectwo	Liczba mieszkańców	Procentowy udział ludności
Bielewicze	89	1,81
Bobrowniki	96	1,95
Borki	37	0,75
Chomontowce	11	0,22
Downiewo	22	0,45
Dzierniakowo	25	0,51
Glejsk	7	0,14
Gobiaty	4	0,08
Gródek I	1359	27,64
Gródek II	894	18,18
Gródek-Kolonia	24	0,49
Grzybowce	33	0,67
Jaryłówka	4	0,08
Józefowo	10	0,20
Kołodno	62	1,26
Królowe Stojło	20	0,41
Królowy Most	69	1,40
Łużany	39	0,79
Mieleszki	88	1,79
Mieleszki-Kolonia	41	0,83
Mostowlany	13	0,26
Narejki	9	0,18

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Nowosiółki	31	0,63
Pieszczaniki	75	1,53
Piłatowszczyzna	18	0,37
Podozierany	79	1,61
Podzałuki	14	0,28
Przechody	32	0,65
Radunin	36	0,73
Ruda	40	0,81
Skroblaki	23	0,47
Słuczanka	67	1,36
Sofipol	71	1,44
Straszewo	42	0,85
Świsłoczany	10	0,20
Waliły	97	1,97
Waliły-Dwór	129	2,62
Waliły-Osada	2	0,04
Waliły-Stacja	551	11,21
Wiejki	122	2,48
Wierobie	26	0,53
Wyżary	1	0,02
Załuki	255	5,19
Zarzeczany	110	2,24
Zasady	11	0,22
Zielona	30	0,61
Zubki	16	0,33
Zubry	73	1,48

Zdecydowanie największą grupę na terenie Gminy stanowią osoby w wieku produkcyjnym – 2793 osób, co stanowi 56,8% mieszkańców Gminy w roku 2023 i 2675 w roku 2022 (54,5% ogółu ludności). Z definicji GUS są to osoby w wieku zdolności do pracy, tj. dla mężczyzn grupa wieku 18-64 lata, dla kobiet - 18-59 lat .

Tabela 2. Wskaźnik liczby ludności w wieku produkcyjnym na terenie poszczególnych miejscowości

Miejscowość	Liczba osób w wieku produkcyjnym w 2023 r.	Liczba osób ogółem	Wskaźnik osób w wieku produkcyjnym na 100 mieszkańców
Bielewiczce	51	89	57,30
Bobrowniki	61	96	63,54
Borki	19	37	51,35
Chomontowce	3	11	27,27
Downiewo	14	22	63,64
Dzierniakowo	11	25	44,00
Glejsk	4	7	57,14
Gobiaty	4	4	100,00
Gródek I	758	1359	55,78
Gródek II	508	894	56,82

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Gródek-Kolonia	17	24	70,83
Grzybowce	14	33	42,42
Jaryłówka	2	4	50,00
Józefowo	3	10	30,00
Kołodno	35	62	56,45
Królowe Stojło	12	20	60,00
Królowy Most	43	69	62,32
Łużany	29	39	74,36
Mieleszki	45	88	51,14
Mieleszki-Kolonia	23	41	56,10
Mostowlany	7	13	53,85
Narejki	6	9	66,67
Nowosiółki	18	31	58,06
Pieszczaniki	48	75	64,00
Piłatowszczyzna	9	18	50,00
Podozierany	44	79	55,70
Podzałuki	8	14	57,14
Przechody	14	32	43,75
Radunin	25	36	69,44
Ruda	26	40	65,00
Skroblaki	12	23	52,17
Słuczanka	29	67	43,28
Sofipol	47	71	66,20
Straszewo	21	42	50,00
Świsłoczany	3	10	30,00
Waliły	61	97	62,89
Waliły-Dwór	87	129	67,44
Waliły-Osada	2	2	100,00
Waliły-Stacja	311	551	56,44
Wiejki	77	122	63,11
Wierobie	14	26	53,85
Wyżary	1	1	100,00
Załuki	144	255	56,47
Zarzeczany	56	110	50,91
Zasady	5	11	45,45
Zielona	14	30	46,67
Zubki	4	16	25,00
Zubry	44	73	60,27

Jak wspomniano, średnia liczba osób w wieku produkcyjnym przypadająca na 100 mieszkańców gminy wynosi 56,8. Najniższy wskaźnik liczby ludności w wieku produkcyjnym występuje w miejscowościach: Zubki, Zielona, Zasady, Zarzeczany, Świsłoczany, Straszewo, Przechody, Piłatowszczyzna, Józefowo, Grzybowce, Dzierniakowo, Chomontowce, Waliły-Stacja.

Drugą najliczniejszą grupę osób stanowią mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym. Zgodnie z definicją Głównego Urzędu Statystycznego to wiek, w którym osoby zazwyczaj kończą pracę zawodową, tj. dla mężczyzn - 65 lat i więcej, dla kobiet - 60 lat i więcej. W roku 2022 na terenie Gminy zamieszkiwały 1440 osoby w wieku poprodukcyjnym. W roku 2023 nastąpił

spadek

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

o 100 osób (1330 osób). Wskaźnik średniej liczby ludności w wieku poprodukcyjnym wynosił w roku 2023 – 27 osób na 100 mieszkańców. Tak duży spadek liczby osób w wieku poprodukcyjnym świadczyć może o znacznej umieralności mieszkańców Gminy

Tabela 3. Wskaźnik liczby ludności w wieku poprodukcyjnym na terenie poszczególnych miejscowości

Miejscowość	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w roku 2023	Liczba osób ogółem	Wskaźnik osób w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców
Bielewicze	18	89	20,2
Bobrowniki	24	96	25,0
Borki	15	37	40,5
Chomontowce	8	11	72,7
Downiewo	6	22	27,3
Dzierniakowo	13	25	52,0
Glejsk	3	7	42,9
Gobiaty	0	4	0,0
Gródek I	383	1359	28,2
Gródek II	235	894	26,3
Gródek-Kolonia	4	24	16,7
Grzybowce	17	33	51,5
Jaryłówka	1	4	25,0
Józefowo	7	10	70,0
Kołodno	15	62	24,2
Królowe Stojło	7	20	35,0
Królowy Most	17	69	24,6
Łużany	4	39	10,3
Mieleszki	28	88	31,8
Mieleszki-Kolonia	12	41	29,3
Mostowlany	6	13	46,2
Narejki	1	9	11,1
Nowosiółki	8	31	25,8
Pieszczaniki	13	75	17,3
Piłatowszczyzna	5	18	27,8
Podozierany	25	79	31,6
Podzałuki	5	14	35,7
Przechody	13	32	40,6
Radunin	7	36	19,4
Ruda	9	40	22,5
Skroblaki	11	23	47,8
Słuczanka	28	67	41,8
Sofipol	17	71	23,9
Straszewo	10	42	23,8
Świsłoczany	7	10	70,0
Waliby	27	97	27,8
Waliby-Dwór	17	129	13,2
Waliby-Osada	0	2	0,0
Waliby-Stacja	138	551	25,0
Wiejki	34	122	27,9
Wierobie	8	26	30,8

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Miejscowość	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w roku 2023	Liczba osób ogółem	Wskaźnik osób w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców
Wyżary	0	1	0,0
Załuki	41	255	16,1
Zarzeczany	29	110	26,4
Zasady	4	11	36,4
Zielona	14	30	46,7
Zubki	12	16	75,0
Zubry	24	73	32,9

Najmniej korzystna sytuacja występuje na terenie miejscowościach: Zubry, Zubki, Zarzeczany, Zielona, Zasady, Wierobie, Wiejki, Waliły, Świsłoczany, Słuczanka, Przechody, Skroblaki, Podzałuki, Podozierany, Mostowlany, Mieleszki, Mieleszki-Kolonia, Królowe Stojło, Józefowo, Grzybowce, Gródek i Chomontowce.

Najmniej liczną grupą pod względem liczebności grupą ludności są osoby w wieku w którym ludność nie osiągnęła jeszcze zdolności do pracy, tj. grupa wieku 0 - 17 lat- osoby w wieku, czyli osoby w wieku przedprodukcyjnym. W roku 2023 na terenie Gminy zamieszkiwało 794 osoby w wieku przedprodukcyjnym, co oznacza spadek o 1 osobę w stosunku do roku 2022, kiedy zameldowanych było 795 osób w wieku przedprodukcyjnym. W roku 2023 wartość wskaźnika liczby osób w wieku przedprodukcyjnym na 100 mieszkańców dla całej Gminy wynosiła 16,1%.

Miejscowość	Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w roku 2023	Liczba osób ogółem	Wskaźnik osób w wieku przedprodukcyjnym na 100 mieszkańców
Bielewicze	20	89	22,47
Bobrowniki	11	96	11,46
Borki	3	37	8,11
Chomontowce	0	11	0,00
Downiewo	2	22	9,09
Dzierniakowo	1	25	4,00
Glejsk	0	7	0,00
Gobiaty	0	4	0,00
Gródek I	218	1359	16,04
Gródek II	151	894	16,89
Gródek-Kolonia	3	24	12,50
Grzybowce	2	33	6,06
Jaryłówka	1	4	25,00
Józefowo	0	10	0,00
Kołodno	12	62	19,35
Królowe Stojło	1	20	5,00
Królowy Most	9	69	13,04
Łużany	6	39	15,38
Mieleszki	15	88	17,05

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Miejscowość	Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w roku 2023	Liczba osób ogółem	Wskaźnik osób w wieku przedprodukcyjnym na 100 mieszkańców
Mieleszki-Kolonia	6	41	14,63
Mostowlany	0	13	0,00
Narejki	2	9	22,22
Nowosiółki	5	31	16,13
Pieszczaniki	14	75	18,67
Piłatowszczyzna	4	18	22,22
Podozierany	10	79	12,66
Podzałuki	1	14	7,14
Przechody	5	32	15,63
Radunin	4	36	11,11
Ruda	5	40	12,50
Skroblaki	0	23	0,00
Słuczanka	10	67	14,93
Sofipol	7	71	9,86
Straszewo	11	42	26,19
Świsłoczany	0	10	0,00
Waliły	9	97	9,28
Waliły-Dwór	25	129	19,38
Waliły-Osada	0	2	0,00
Waliły-Stacja	102	551	18,51
Wiejki	11	122	9,02
Wierobie	4	26	15,38
Wyżary	0	1	0,00
Załuki	70	255	27,45
Zarzeczany	25	110	22,73
Zasady	2	11	18,18
Zielona	2	30	6,67
Zubki	0	16	0,00
Zubry	5	73	6,85

Najmniej osób w wieku przedprodukcyjnym zamieszkiwało na terenie następujących sołectw: Zubry, Zubki, Zielona, Wyżary, Wiejki, Waliły, Waliły-Osada, Sofipol, Skroblaki, Radunin, Podzałuki, Mostowlany, Królowe Stojło, Józefowo, Grzybowce, Glejsk, Dzierniakowo oraz Chomontowce.

4.2. Pomoc społeczna

Instytucją odpowiedzialną za pomoc społeczną na terenie Gminy jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gródku. Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o Pomocy społecznej

(Dz.U. z 2024 poz. 1283 z późn. zm.) pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

1. ubóstwa;

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

2. sieroctwa;
3. bezdomności;
4. bezrobocia;
5. niepełnosprawności;
6. długotrwałej lub ciężkiej choroby;
7. przemocy w rodzinie;
8. potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
9. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
10. bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
11. trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
12. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
13. alkoholizmu lub narkomanii;
14. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
15. klęski żywiołowej lub ekologicznej

Prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej. Kryterium dochodowe, na rok 2023 wynosiło:

- dla osoby samotnie gospodarującej –776 zł,
- dla osoby w rodzinie - 600 zł,
- rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

W systemie pomocy społecznej przez rodzinę rozumie się osoby spokrewnione i niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące oraz gospodarujące.

Z pomocy społecznej można otrzymać następujące świadczenia:

1. Zasiłek stały przysługuje: pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

2. Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.
3. Zasiłek celowy może być udzielony osobie lub rodzinie w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej:
 - zasiłki celowe mogą być przyznawane na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw mieszkania, a także kosztów pogrzebu.
 - mogą być przyznane również z przeznaczeniem na wyrównanie strat poniesionych w wyniku zdarzenia losowego bądź klęski żywiołowej lub ekologicznej. Może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.
 - w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy. W wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi lub pod warunkiem zwrotu części bądź całości wypłaconego zasiłku.

Na terenie Gminy z zasiłków okresowych pomocy społecznej w roku 2023 korzystało 194 osoby, to aż o 39 więcej niż w roku 2022, kiedy to z wypłaty zasiłków okresowych korzystało 155 osób. Najczęstszą przyczyną pobierania zasiłków na terenie Gminy było bezrobocie- 100 osób objętych zasiłkiem, niepełnosprawność- 54 osoby objęte zasiłkiem i ubóstwo 12 osób objętych zasiłkiem. Wskaźnik osób pobierających zasiłki na 100 mieszkańców dla Gminy wynosił 3,9. Widoczna jest zatem poprawa sytuacji życiowej mieszkańców w stosunku do roku 2022, kiedy wskaźnik liczby osób pobierających zasiłki na 100 mieszkańców wynosiła 1,3.

Tabela 4. Wskaźnik liczby ludności pobierającej zasiłki na 100 mieszkańców na terenie poszczególnych miejscowości

Miejscowość	Liczba osób pobierających zasiłek	Liczba osób ogółem	Wskaźnik osób pobierających zasiłek na 100 mieszkańców
Bielewicze	4	89	4,5
Borki	1	96	1,0
Bobrowniki	4	37	10,8
Chomontowce	3	11	27,3
Dzierniakowo	1	25	4,0
Gródek I	50	1359	3,7
Gródek II	34	894	3,8
Grzybowce	4	33	12,1
Kołodno	1	62	1,6
Zasady	1	11	9,1
Królowe Stojło	1	20	5,0

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Miejscowość	Liczba osób pobierających zasiłek	Liczba osób ogółem	Wskaźnik osób pobierających zasiłek na 100 mieszkańców
Downiewo	1	22	4,5
Królowy Most	1	69	1,4
Przechody	1	32	3,1
Mieleszki	8	88	9,1
Mieleszki-kolonia	3	41	7,3
Mostowlany	0	13	0,0
Świsłoczany	1	10	10,0
Nowosiółki	3	31	9,7
Pieszczaniki	2	75	2,7
Piłatowszczyzna	1	18	5,6
Podozierany	8	79	10,1
Radunin	0	36	0,0
Łużany	1	39	2,6
Skroblaki	0	23	0,0
Słuczanka	0	67	0,0
Sofipol	0	71	0,0
Straszewo	3	42	7,1
Waliły	5	97	5,2
Waliły -Dwór	9	129	7,0
Ruda	1	40	2,5
Waliły-Stacja	17	551	3,1
Wiejki	9	122	7,4
Wierobie	0	26	0,0
Podzałuki	1	14	7,1
Załuki	9	255	3,5
Zarzeczany	2	110	1,8
Zubki	0	16	0,0
Zielona	1	30	3,3
Zubry	3	73	4,1

Najwyższy wskaźnik osób pobierających zasiłki na 100 mieszkańców odnotowano w miejscowościach: Zubry, Załuki, Podzałuki, Wiejki, Waliły Dwór, Waliły, Staszewo, Podozierany, Piłatowszczyzna, Nowosiółki, Świsłoszczany, Mieleszki, Mieleszki-Kolonia, Downiewo, Królowe Stojło, Zasady, Grzybowce, Chomontowce, Bobrowniki, Bielewicze.

Jak wspomniano najczęstszym powodem pobierania zasiłków na terenie Gminy jest bezrobocie. Szczególnie niebezpieczne jest zjawisko bezrobocia długotrwałego, które to pociąga za sobą dalsze konsekwencje: marginalizację, ubóstwo, zachowania patologiczne. Liczba osób uprawnionych do pobierania zasiłku z tytułu bezrobocia w latach 2022-2023 wynosiła odpowiednio- 90 osób w roku 2022 i 100 osób w roku 2023 Wskaźnik liczby osób pobierających zasiłki z tytułu bezrobocia na 100 mieszkańców dla Gminy w roku 2023 wynosił 2 %, natomiast w roku 2022 wskaźnik był nieznacznie niższy i wynosił 1,8%.

Tabela 5. Wskaźnik liczby osób pobierających zasiłki z powodu bezrobocia na 100 mieszkańców

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Miejscowość	Liczba osób pobierających zasiłek z tytułu bezrobocia	Liczba osób ogółem	Wskaźnik osób pobierających zasiłek na 100 mieszkańców
Bielewicze	2	89	2,2
Borki		96	0,0
Bobrowniki	3	37	8,1
Chomontowce	1	11	9,1
Dzierniakowo		25	0,0
Gródek I	31	1359	2,3
Gródek II	20	894	2,2
Grzybowce	1	33	3,0
Kołodno		62	0,0
Zasady		11	0,0
Królowe Stojło	1	20	5,0
Downiewo	1	22	4,5
Królowy Most	1	69	1,4
Przechody		32	0,0
Mieleszki	5	88	5,7
Mieleszki-kolonia	2	41	4,9
Mostowlany		13	0,0
Świsłoczany	1	10	10,0
Nowosiółki	1	31	3,2
Pieszczaniki	1	75	1,3
Piłatowszyczna		18	0,0
Podozierany	3	79	3,8
Radunin		36	0,0
Łużany		39	0,0
Skroblaki		23	0,0
Słuczanka		67	0,0
Sofipol		71	0,0
Straszewo		42	0,0
Waliły	3	97	3,1
Waliły -Dwór	2	129	1,6
Ruda	1	40	2,5
Waliły-Stacja	8	551	1,5
Wiejki	4	122	3,3
Wierobie		26	0,0
Podzałuki		14	0,0
Załuki	4	255	1,6
Zarieczany		110	0,0
Zubki		16	0,0
Zielona	1	30	3,3
Zubry	2	73	2,7

Najwyższy wskaźnik liczby osób pobierających zasiłki z tytułu bezrobocia na 100 mieszkańców odnotowano w miejscowościach: Zubry, Zielona, Wiejki, Ruda, Waliły, Podozierany, Nowosiółki, Świsłoszczany, Mieleszki, Mieleszki-Kolonia, Królowy Most, Królowe Stojło, Chomontowce, Bielewicze, Gródek.

Zgodnie z definicją ONZ „Ubóstwo to ograniczenie wyboru i szans życiowych, to naruszenie

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

ludzkiej godności. Oznacza brak możliwości skutecznego uczestnictwa w społeczeństwie. Oznacza też niedostatek żywności i ubrań potrzebnych rodzinie, brak możliwości uczęszczania do szkoły i korzystania ze służby zdrowia, brak dostępu do ziemi, którą można uprawiać lub pracy, żeby móc zarobić na życie, brak dostępu do kredytu. Ubóstwo oznacza również zagrożenie, bezsilność i wykluczenie jednostek, rodzin i społeczności. Oznacza podatność na przemoc i często wiąże się z życiem w niepewnych warunkach bez dostępu do czystej wody i urządzeń sanitarnych.”

Zgodnie z definicją PWE ubóstwo to zjawisko społeczne polegające na braku dostatecznych środków materialnych do zaspokajania potrzeb życiowych jednostki lub rodziny.

W nauce i polityce interpretacja pojęcia „ubóstwo” jest uwarunkowana różnymi postawami aksjologicznymi. Spór dotyczy zarówno istoty ubóstwa (ubóstwo absolutne i względne), jego kryteriów i mierników (poziom dochodów, poziom i struktura wydatków, minimum biologiczne, minimum socjalne, subiektywne poczucie ubóstwa), przyczyn ubóstwa (cechy systemu społeczno-gospodarczego, zachowania i postawy ubogich), jak i sposobów walki z ubóstwem, zwłaszcza roli państwa, samopomocy i solidarności społecznej oraz samoodowiedzialności jednostki. Ubóstwo może przybierać różne, stopniowalne postaci: niedostatku, biedy, nędzy, które wzajemnie się warunkują i powodują różne skutki społeczne — od poczucia bezradności i utraty motywacji do działania, przez choroby, wykluczenie społeczne do, w skrajnych przypadkach, śmierci.

Za punkt wyjścia do ustalania granic ubóstwa skrajnego bierze się poziom minimum egzystencji obliczony przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych dla 1-osobowego gospodarstwa pracowniczego, a następnie mnoży się tę wartość przez liczbę osób w gospodarstwie domowym wg oryginalnej skali ekwiwalentności OECD. Wartość minimum egzystencji w 2023 r. dla gospodarstwa z jednym młodszym dzieckiem (wiek 4-6 lat) wyniosła 2 240,69 zł (tj. 746,90 zł na osobę). W przypadku rodziny z dzieckiem starszym (wiek 13-15 lat) jest to 2 444,55 zł (814,85 zł na osobę). Dla osoby samotnie gospodarującej w wieku produkcyjnym minimum egzystencji wyniosło 901,04 zł, a w wieku emeryckim 854,08 zł.

Zasiłki z tytułu ubóstwa w roku 2023 pobierało 12 osób na terenie Gminy. Wskaźnik liczby osób pobierających zasiłki stałe z tytułu ubóstwa dla Gminy wynosił 0,24%. W roku 2022 wskaźnik ten wynosił 0,12%, a zasiłki pobierało 6 osób z terenu Gminy.

Tabela 6. Wskaźnik liczby mieszkańców pobierających zasiłki z tytułu ubóstwa na 100 mieszkańców

Miejscowość	Liczba osób pobierających zasiłki z tytułu ubóstwa w roku 2023	Liczba osób ogółem	Wskaźnik osób pobierających zasiłki z tytułu ubóstwa na 100 mieszkańców
Bielewicze	1	89	1,1
Borki		96	0,0
Bobrowniki		37	0,0
Chomontowce	1	11	9,1

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek -
DIAGNOZA

Miejscowość	Liczba osób pobierających zasiłki z tytułu ubóstwa w roku 2023	Liczba osób ogółem	Wskaźnik osób pobierających zasiłki z tytułu ubóstwa na 100 mieszkańców
Dzierniakowo	1	25	4
Gródek I	4	1359	0,4
Gródek II	1	894	0,1
Grzybowce		33	0,0
Kołodno		62	0,0
Zasady		11	0,0
Królowe Stojło		20	0,0
Downiewo		22	0,0
Królowy Most		69	0,0
Przechody		32	0,0
Mieleszki		88	0,0
Mieleszki-kolonia		41	0,0
Mostowlany		13	0,0
Świsłoczany		10	0,0
Nowosiółki		31	0,0
Pieszczaniki	1	75	1,3
Piłatowszyzna		18	0,0
Podozierany		79	0,0
Radunin		36	0,0
Łużany		39	0,0
Skroblaki		23	0,0
Słuczanka		67	0,0
Sofipol		71	0,0
Straszewo		42	0,0
Waliby		97	0,0
Waliby -Dwór		129	0,0
Ruda		40	0,0
Waliby-Stacja	2	551	0,4
Wiejki		122	0,0
Wierobie		26	0,0
Podzałuki		14	0,0
Załuki	2	255	0,8
Zarzeczany		110	0,0
Zubki		16	0,0
Zielona		30	0,0
Zubry		73	0,0

Najwyższy wskaźnik liczby osób pobierających zasiłki z tytułu ubóstwa na 100 mieszkańców odnotowano w miejscowościach: Załuki, Waliby Stacja, Pieszczaniki, Gródek , Dzierniakowo, Chomontowce i Bielewicze.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

4.3. Bezrobocie

Bezrobocie jest to niemożność znalezienia pracy zarobkowej przez ludzi w wieku produkcyjnym, zdolnych i chętnych do pracy oraz aktywnie jej poszukujących. Bezrobotni stanowią więc część ludności w wieku produkcyjnym.

Do negatywnych ekonomicznych skutków bezrobocia należy zaliczyć:

- większe wydatki państwa na pomoc socjalną i walkę z bezrobociem
- rozwój tzw. szarej strefy
- utrata umiejętności i kwalifikacji wśród osób bezrobotnych
- zmniejszanie się wpływów i deficyt budżetowy.

Negatywne społeczne skutki bezrobocia:

- poczucie wykluczenia ze społeczeństwa
- utrata statusu społecznego
- pogarszające się relacje z rodziną i bliskimi
- pogarszanie się stanu zdrowia społeczeństwa
- patologie społeczne
- bieda i ubóstwo
- emigracja zarobkowa
- odkładanie decyzji o założeniu rodziny

Jak wynika z informacji uzyskanych w Urzędzie Pracy w Białymstoku w latach 2022- 2023 na terenie gminy Gródek zarejestrowanych było odpowiednio 212 i 195 osób bezrobotnych. Jak wynika z powyższego liczba osób bezrobotnych spadła.

Wskaźnik liczby osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w roku 2023 wynosił 5,05.

Tabela 7. Wskaźnik liczby bezrobotnych na 100 mieszkańców

Miejscowość	Liczba osób bezrobotnych	Ogólna liczba mieszkańców	Wskaźnik liczby osób bezrobotnych na 100 mieszkańców
Bielewicze	2	89	2,2
Bobrowniki	5	96	5,2
Borki	1	37	2,7
Chomontowce	0	11	0,0
Downiewo	2	22	9,1
Dzierniakowo	0	25	0,0
Glejsk	0	7	0,0
Gobiaty	1	4	25,0
Gródek I	106	2277	4,7
Grzybowce	3	33	9,1
Jaryłówka	0	4	0,0
Józefowo	0	10	0,0

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Kołodno	0	62	0,0
Królowe Stojło	0	20	0,0
Królowy Most	3	69	4,3
Łużany	5	39	12,8
Mieleszki	4	88	4,5
Mieleszki-Kolonia	4	41	9,8
Mostowlany	1	13	7,7
Narejki	0	9	0,0
Nowosiółki	3	31	9,7
Pieszczańki	2	75	2,7
Piłatowszczyzna	0	18	0,0
Podozierany	1	79	1,3
Podzałuki	0	14	0,0
Przechody	2	32	6,3
Radunin	0	36	0,0
Ruda	1	40	2,5
Skroblaki	1	23	4,3
Słuczanka	0	67	0,0
Sofipol	1	71	1,4
Straszewo	0	42	0,0
Świsłoczany	2	10	20,0
Waliły	5	97	5,2
Waliły-Dwór	11	129	8,5
Waliły-Osada	0	2	0,0
Waliły-Stacja	14	551	2,5
Wiejki	5	122	4,1
Wierobie		26	0,0
Wyżary		1	0,0
Załuki	7	255	2,7
Zarzecznany	1	110	0,9
Zasady		11	0,0
Zielona	1	30	3,3
Zubki		16	0,0
Zubry	2	73	2,7

Najwięcej osób bezrobotnych na 100 mieszkańców zamieszkuje na terenie miejscowości: Waliły-Dwór, Świsłoczany, Nowosiółki, Mieleszki-Kolonia, Łużany, Gobiaty i Downiewo.

Dużym problemem na terenach wiejskich jest ponadto bezrobocie ukryte. Bezrobocie utajone dotyczy osób, które są nieaktywne zawodowo, ale też nieobjęte ewidencją, nie figurują w powiatowych urzędach pracy jako poszukujące nowego zatrudnienia. Ten rodzaj bezrobocia nazywany jest agrarnym, ponieważ często występuje w rolnictwie. Problem bezrobocia uderza nie tylko w samych bezrobotnych, ale również w członków ich rodzin, które zmuszone są do życia na niższym poziomie, a niekiedy prowadzi do ubóstwa.

Za długotrwale bezrobotnego uznaje się osobę, która w okresie ostatnich dwóch lat pozostawała w rejestrze powiatowego urzędu pracy przez minimum 12 miesięcy. Do okresu tego nie liczy się czas odbywania stażu i przygotowania zawodowego. W przypadku

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

bezrobocia długotrwałego skutki społeczne nasilają się i uderzają w bezrobotnych ze zdwojoną siłą. Według krzywej Clarke'a osoby tracące pracę w miarę upływu czasu przechodzą przez fazy szoku, optymizmu, pesymizmu i fatalizmu. Dwie ostatnie reakcje przypisywane są zazwyczaj długotrwałemu pozostawaniu bez pracy. W miarę upływu czasu nastawienie to nasila się, co negatywnie wpływa na możliwość znalezienia pracy. W województwie podlaskim w rejestrach urzędów pracy w 2023 r. było 17 tys. osób długotrwanie bezrobotnych - 55% ogółu zarejestrowanych. Wśród czynników utrudniających znalezienie zatrudnienia wskazuje się zamieszkiwanie na terenach wiejskich, gdzie jest niewielu pracodawców i mało miejsc pracy. W powiatach typowo wiejskich odsetek długotrwanie bezrobotnych przekracza 65%. Dlatego bardzo ważnym jest, żeby bezrobocie było jak najkrótsze, a liczba osób bezrobotnych długotrwanie w stosunku do ogólnej liczby osób bezrobotnych jak najmniejsza.

Tabela 8. Wskaźnik liczby osób długotrwanie bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych

Miejscowość	Liczba osób bezrobotnych długotrwanie	Ogólna liczba bezrobotnych	Wskaźnik liczby osób bezrobotnych długotrwanie na 100 bezrobotnych
Bielewicz	1	2	50
Bobrowniki	5	5	100,0
Borki	0	1	0,0
Chomontowce	0	0	#DZIEL/0!
Downiewo	1	2	50,0
Dzierniakowo	0	0	#DZIEL/0!
Glejsk	0	0	#DZIEL/0!
Gobiaty	1	1	100,0
Gródek I	59	106	55,66038
Grzybowce	1	3	33,3
Jaryłówka	0	0	#DZIEL/0!
Józefowo	0	0	#DZIEL/0!
Kołodno	0	0	#DZIEL/0!
Królowe Stojło	0	0	#DZIEL/0!
Królowy Most	2	3	66,7
Łużany	0	5	0,0
Mieleszki	3	4	75,0
Mieleszki-Kolonia	0	4	0,0
Mostowlany	1	1	100,0
Narejki	0	0	#DZIEL/0!
Nowosiółki	1	3	33,3
Pieszczaniki	1	2	50,0
Piłatowszczyzna	0	0	#DZIEL/0!
Podozierany	1	1	100,0
Podzałuki	0	0	#DZIEL/0!
Przechody	1	2	50,0
Radunin	0	0	#DZIEL/0!
Ruda	1	1	100,0

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Miejscowość	Liczba osób bezrobotnych długotrwale	Ogólna liczba bezrobotnych	Wskaźnik liczby osób bezrobotnych długotrwale na 100 bezrobotnych
Skroblaki	1	1	100,0
Słuczanka	0	0	#DZIEL/0!
Sofipol	1	1	100,0
Straszewo	0	0	#DZIEL/0!
Świsłoczany	2	2	100,0
Waliły	2	5	40,0
Waliły-Dwór	6	11	54,5
Waliły-Osada	0	0	#DZIEL/0!
Waliły-Stacja	6	14	42,9
Wiejki	4	5	80,0
Wierobie		0	#DZIEL/0!
Wyżary		0	#DZIEL/0!
Załuki	4	7	57,1
Zarzeczany	1	1	100,0
Zasady		0	#DZIEL/0!
Zielona		1	0,0
Zubki		0	#DZIEL/0!
Zubry	1	2	50,0

W roku 2023 teren Gminy zamieszkiwało 113 osób długotrwale bezrobotnych. Średni wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych dla Gminy w roku 2023 wynosił 57,9%. Oznacza to, iż ponad połowa zarejestrowanych bezrobotnych stanowią osoby długotrwale bezrobotne. Dla porównania w roku 2022 zarejestrowanych było 134 osoby długotrwale bezrobotne, a udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosił aż 63,2%.

Najmniej korzystna sytuacja pod względem bezrobocia długotrwałego w roku 2023 występowała na terenie następujących miejscowości: Zarzeczany, Świsłoczany, Wiejki, Sofipol, Skroblaki, Ruda, Radunin, Podozierany, Mostowlany, Mielezki, Królowy Most, Gobiaty i Bobrowniki.

W pozostałych sołectwach wskaźnik jest poniżej średniej dla Gminy, jednak w niektórych z nich jest i tak bardzo niekorzystny, ponieważ wynosi 50%.

Grupami będącymi w szczególnie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy są osoby powyżej 50 roku życia oraz osoby bezrobotne do 30 roku życia.

Osoby bezrobotne do 30 roku życia podobnie, jak osoby długotrwale bezrobotne są to osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Osoby młode nie mają jeszcze ugruntowanej pozycji na rynku pracy ani też dłuższego stażu i doświadczenia. W ich przypadku istnieje ryzyko zatrudnienia za mniejsze stawki lub na umowy śmieciowe.

W roku 2023 zarejestrowanych było 32 bezrobotnych do 30 roku życia. Wskaźnik udziału liczby bezrobotnych do 30 roku życia w ogólnej liczbie osób bezrobotnych wynosił dla Gminy 16%. W roku 2022 na terenie Gminy zarejestrowanych było 37 osób bezrobotnych do

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

30 roku życia. Wskaźnik udziału liczby bezrobotnych do 30 roku życia w ogólnej liczbie osób bezrobotnych wynosił 17%. Oznacza to, iż część osób młodych znalazła zatrudnienie lub zmieniła miejsce zamieszkania.

Tabela 9. Wskaźnik liczby osób bezrobotnych do 30 roku życia na 100 zarejestrowanych bezrobotnych

Miejscowość	Liczba osób bezrobotnych do 30 roku życia zarejestrowanych w 2023 r.	Liczba osób bezrobotnych ogółem	Wskaźnik procentowego udziału osób bezrobotnych do 30 roku życia na 100 bezrobotnych zarejestrowanych w 2023 roku
Bielewicze	0	2	0,0
Bobrowniki	0	5	0,0
Borki	0	1	0,0
Chomontowce	0	0	0,0
Downiewo	0	2	0,0
Dzierniakowo	0	0	0,0
Glejsk	0	0	#DZIEL/0!
Gobiaty	0	1	0,0
Gródek I	14	106	13,2
Grzybowce	1	3	0,0
Jaryłówka	0	0	#DZIEL/0!
Józefowo	0	0	#DZIEL/0!
Kołodno	0	0	#DZIEL/0!
Królowe Stojło	0	0	#DZIEL/0!
Królowy Most	0	3	0,0
Łużany	2	5	40,0
Mieleszki	1	4	25,0
Mieleszki-Kolonia	2	4	50,0
Mostowlany	1	1	0,0
Narejki		0	#DZIEL/0!
Nowosiółki	1	3	0,0
Pieszczaniki	1	2	50,0
Piłatowszczyzna	0	0	#DZIEL/0!
Podozierany		1	0,0
Podzałuki	0	0	#DZIEL/0!
Przechody	0	2	0,0
Radunin	0	0	#DZIEL/0!
Ruda	1	1	100,0
Skroblaki	0	1	0,0
Słuczanka	0	0	#DZIEL/0!
Sofipol	0	1	0,0
Straszewo	0	0	#DZIEL/0!
Świsłoczany	0	2	0,0
Waliły	0	5	0,0
Waliły-Dwór	2	11	18,2
Waliły-Osada	0	0	#DZIEL/0!
Waliły-Stacja	3	14	21,4

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Miejscowość	Liczba osób bezrobotnych do 30 roku życia zarejestrowanych w 2023 r.	Liczba osób bezrobotnych ogółem	Wskaźnik procentowego udziału osób bezrobotnych do 30 roku życia na 100 bezrobotnych zarejestrowanych w 2023 roku
Wiejki	1	5	20,0
Wierobie		0	#DZIEL/0!
Wyżary		0	#DZIEL/0!
Załuki	2	7	28,6
Zarieczany		1	0,0
Zasady		0	#DZIEL/0!
Zielona		1	0,0
Zubki		0	#DZIEL/0!
Zubry		2	0,0

Najmniej korzystna sytuacja występuje na terenie miejscowości: Załuki, WaliłyStacja, Wiejki, Waliły Dwór, Mieleszki – Kolonia, Mieleszki Łużany, Pieszczaniki.

Kolejną grupą będącą w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy są osoby powyżej 50 roku życia. Mimo, że aktywność zawodowa osób 50+ wzrasta to tylko co 3 kobieta i co 2 mężczyzna pracuje w wieku powyżej 50 roku życia. Mając to na uwadze wprowadzane są dodatkowe formy aktywizacji zawodowej osób 50+. Na mocy ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 475 z późn. zm.) osoby powyżej 50 roku życia, rejestrując się w powiatowym urzędzie pracy, jako osoby bezrobotne, mogą uzyskać wsparcie w powrocie na rynek pracy i skorzystać z większości dostępnych form pomocy. Do najpopularniejszych należą m.in.: szkolenia, prace interwencyjne, roboty publiczne, staż, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne, wsparcie finansowe na podjęcie działalności gospodarczej.

Dodatkowo, dostępne są instrumenty wsparcia dedykowane wyłącznie osobom po 50 roku życia lub wspierające ich zatrudnienie, takie jak:

- bezrobotnym w wieku powyżej 50 roku życia oraz posiadającym jednocześnie co najmniej 20 letni okres uprawniający do zasiłku dla bezrobotnych, termin wypłacania tego zasiłku jest wydłużony ze 180 dni do 365 dni,
- osoby powyżej 50 roku życia znajdują się w grupie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, dzięki czemu mają pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w programach specjalnych,
- dofinansowanie wynagrodzenia dla pracodawcy za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia, przez okres 12 miesięcy (jeżeli bezrobotny ukończył 50 lat, a nie ukończył 60 lat) lub 24 miesięcy (jeżeli bezrobotny ukończył 60 rok życia). Dofinansowanie ze środków Funduszu Pracy wynosi maksymalnie do 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie, zaś pracodawca finansuje z własnych środków pozostałą część wynagrodzenia przysługującego takiemu pracownikowi,
- wydłużenie okresu korzystania z prac interwencyjnych, tj. przez 24 miesiące dla bezrobotnych powyżej 50 roku życia, a w przypadku, gdy refundacja wynagrodzenia

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

i składek na ubezpieczenia społeczne jest dokonywana za co drugi miesiąc, nawet na okres do 4 lat,

- zwolnienie pracodawców zatrudniających osoby w wieku powyżej 50 roku życia z obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych przez okres 12 miesięcy, począwszy od pierwszego miesiąca po zawarciu umowy o pracę, za osoby zatrudnione, które ukończyły 50 rok życia i w okresie 30 dni przed zatrudnieniem pozostawały w ewidencji bezrobotnych. Pracodawcy zatrudniający osoby w wieku powyżej 55 lat (kobiety) i 60 lat (mężczyźni) są całkowicie zwolnieni z obowiązku odprowadzania za nich składek na te Fundusze.

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy przewiduje także wsparcie w inwestowaniu w umiejętności i kwalifikacje osób pracujących (pracodawców i pracowników) poprzez Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS), stanowiący wydzieloną część Funduszu Pracy. Celem utworzenia KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań zmieniającej się gospodarki

W roku 2023 na terenie Gminy zarejestrowanych było 58 osób bezrobotne powyżej 50 roku życia. Stanowiło to 29,7 % ogółu osób bezrobotnych. Dla porównania w roku 2022 zarejestrowanych było 74 osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia, daje to wskaźnik udziału osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w wysokości 34,9%. Mając powyższe na uwadze widać minimalną poprawę wskaźnika. Z powyższego wynika, iż pewien odsetek mieszkańców powyżej 50 roku życia mogła znaleźć zatrudnienie lub korzystać ze świadczeń emerytalnych.

Tabela 10. Wskaźnik liczby bezrobotnych powyżej 50 roku życia na 100 zarejestrowanych bezrobotnych

Miejscowość	Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia zarejestrowanych w 2023 r.	Liczba osób bezrobotnych ogółem	Wskaźnik procentowego udziału osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia na 100 bezrobotnych zarejestrowanych w 2023 r.
Bielewicze	2	2	100
Bobrowniki	1	5	20
Borki	0	1	0
Chomontowce	0	0	#DZIEL/0!
Downiewo	1	2	50
Dzierniakowo	0	0	#DZIEL/0!
Glejsk	0	0	#DZIEL/0!
Gobiaty	0	1	0
Gródek I	31	106	29,24
Grzybowce	0	3	0
Jaryłówka	0	0	#DZIEL/0!
Józefowo	0	0	#DZIEL/0!
Kołodno	0	0	#DZIEL/0!
Królowe Stojło	0	0	#DZIEL/0!

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Miejscowość	Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia zarejestrowanych w 2023 r.	Liczba osób bezrobotnych ogółem	Wskaźnik procentowego udziału osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia na 100 bezrobotnych zarejestrowanych w 2023 r.
Królowy Most	1	3	33,33333
Łużany	1	5	20
Mieleszki	2	4	50,0
Mieleszki-Kolonia	0	4	0,0
Mostowlany	0	1	0,0
Narejki	0	0	#DZIEL/0!
Nowosiółki	1	3	33,3
Pieszczaniki	0	2	0,0
Piłatowszczyzna	0	0	#DZIEL/0!
Podozierany	0	1	0,0
Podzałuki	0	0	#DZIEL/0!
Przechody	0	2	0,0
Radunin	0	0	#DZIEL/0!
Ruda	0	1	0,0
Skroblaki	0	1	0,0
Słuczanka	0	0	#DZIEL/0!
Sofipol	0	1	0,0
Straszewo	0	0	#DZIEL/0!
Świsłoczany	1	2	50,0
Waliły	3	5	60,0
Waliły-Dwór	5	11	45,5
Waliły-Osada	0	0	#DZIEL/0!
Waliły-Stacja	5	14	35,7
Wiejki	2	5	40,0
Wierobie		0	#DZIEL/0!
Wyżary		0	#DZIEL/0!
Załuki	1	7	14,3
Zarzeczany	1	1	100,0
Zasady		0	#DZIEL/0!
Zielona		1	0,0
Zubki		0	#DZIEL/0!
Zubry		2	0,0

Jak wspomniano powyżej wskaźnik udziału liczby ludności bezrobotnej powyżej 50 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych dla Gminy w roku 2023 wynosił 29,7%.

Najmniej korzystna sytuacja pod tym względem występowała na terenie miejscowości: Zarzeczany, Waliły-Dwór, Świsłoczany, Mieleszki, Nowosiółki, Królowy Most, Gródek, Downiewo, Bielewicze, Waliły-Stacja.

4.4. Bezpieczeństwo publiczne

Jakość życia mieszkańców związana jest nierozdzielnie z poczuciem ich osobistego

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

bezpieczeństwa. Dlatego ważne i nieodzowne są działania zmierzające do ciągłego doskonalenia i poprawy istniejącego stanu bezpieczeństwa publicznego

Poczucie bezpieczeństwa jest jednym z podstawowych kryteriów oceny obszaru, w którym się żyje, pracuje i spędza czas. Stanowi ono ważny czynnik wpływający na jakość życia mieszkańców.

Poziom bezpieczeństwa oceniono w oparciu o dane uzyskane z Posterunku Policji w Gródku. Omówiono tu przestępczość i wykroczenia na terenie Gminy

4.4.1. Przestępczość

Zgodnie z prawem za przestępstwo uznaje się: czyn człowieka (zarówno działanie jak i zaniechanie), który jest:

- zabroniony pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie popełnienia czynu;
- bezprawny, czyli wyczerpujący przesłanki określone w przepisach karnych;
- zawiniony, to znaczy, że sprawca działał umyślnie, a więc z zamiarem jego popełnienia, inaczej mówiąc, chciał go popełnić (zamiar bezpośredni) lub dopuszczał możliwość jego popełnienia (zamiar ewentualny) bądź też nieumyślnie, to znaczy kiedy popełnił czyn na skutek niezachowania ostrożności wymaganej w danych okolicznościach, mimo że popełnienie czynu przewidywał lub mógł przewidzieć;
- społecznie szkodliwy w stopniu większym niż znikomy.

Przestępstwa dzielą się na zbrodnie i występki. Zbrodnią jest czyn zagrożony karą co najmniej 3 lat pozbawienia wolności. Występkiem jest natomiast czyn zagrożony karą pozbawienia wolności przekraczającą miesiąc, karą ograniczenia wolności lub karą grzywny powyżej 30 stawek dziennych, to jest kwotą którą ustala sąd, biorąc pod uwagę dochody sprawcy, jego warunki osobiste, rodzinne, stosunki majątkowe i możliwości zarobkowe.

W roku 2023 na terenie Gminy dokonano 71 przestępstw, dla porównania w roku 2022 doszło do 148 przestępstw. Oznacza to znaczny spadek przestępczości. Gminny wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców w roku 2023 wynosił 1,69 . W roku 2022 wynosił on 3,53.

Tabela 11. Liczba przestępstw na 100 mieszkańców dokonanych na terenie poszczególnych miejscowości

Miejscowość	Liczba przestępstw w roku 2023	Liczba mieszkańców	Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców
Bielewicze	4	89	4,49
Bobrowniki	9	96	9,38
Borki	1	37	2,70
Chomontowce	1	11	9,09
Downiewo		22	0
Dzierniakowo		25	0
Glejsk		7	0

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Miejscowość	Liczba przestępstw w roku 2023	Liczba mieszkańców	Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców
Gobiaty		4	0
Gródek I	22	2277	1,0
Grzybowce	1	33	3,0
Jaryłówka		4	0,0
Józefowo		10	0,0
Kołodno	1	62	1,6
Królowe Stojło		20	0,0
Królowy Most	2	69	2,9
Łużany		39	0,0
Mieleszki	1	88	1,1
Mieleszki-Kolonia		41	0,0
Mostowlany	1	13	7,7
Narejki		9	0,0
Nowosiółki		31	0,0
Pieszczaniki		75	0,0
Piłatowszczyzna		18	0,0
Podozierany		79	0,0
Podzałuki		14	0,0
Przechody	1	32	3,1
Radunin		36	0,0
Ruda		40	0,0
Skroblaki		23	0,0
Słuczanka		67	0,0
Sofipol		71	0,0
Straszewo		42	0,0
Świsłoczany		10	0,0
Waliły	4	97	4,1
Waliły-Dwór		129	0,0
Waliły-Osada		2	0,00
Waliły-Stacja	8	551	1,45
Wiejki	1	122	0,82
Wierobie		26	0,00
Wyżary		1	0,00
Załuki	9	255	3,53
Zarzeczany	3	110	2,73
Zasady		11	0,00
Zielona		30	0,00
Zubki		16	0,00
Zubry	2	73	2,74

Najwięcej przestępstw na 100 mieszkańców dokonano na terenie miejscowości: Zarzeczany, Zubry, Waliły, Załuki, Przechody, Mostowlany, Królowy Most, Grzybowce, Chomontowce, Borki, Bobrowniki, Bielewicze

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

4.4.2. Wykroczenia

Zgodnie z definicją wykroczenie to czyn szkodliwy społecznie, nie będący przestępstwem, zagrożony karą aresztu, ograniczenia wolności do jednego miesiąca, grzywną lub naganą. W roku 2023 na terenie Gminy doszło do 88 wykroczeń, natomiast rok wcześniej 65 wykroczeń. Średni wskaźnik wykroczeń na 100 mieszkańców dla Gminy w roku 2023 wynosił 2,1 natomiast w roku 2022 był wyższy i wynosił 1,55 wykroczenia na 100 mieszkańców.

Tabela 12. Wskaźnik liczby wykroczeń na 100 mieszkańców dokonanych na terenie poszczególnych miejscowości

Miejscowość	Liczba wykroczeń w roku 2023	Liczba mieszkańców	Wskaźnik liczby wykroczeń na 100 mieszkańców
Bielewicze	2	89	2,2
Bobrowniki	34	96	35,4
Borki		37	0,0
Chomontowce		11	0,0
Downiewo		22	0,0
Dzierniakowo		25	0,0
Glejsk		7	0,0
Gobiaty		4	0,0
Gródek I	19	2277	0,8
Grzybowce	3	33	9,1
Jaryłówka		4	0,0
Józefowo		10	0,0
Kołodno		62	0,0
Królowe Stojło		20	0,0
Królowy Most	6	69	8,7
Łużany		39	0,0
Mieleszki	3	88	3,4
Mieleszki-Kolonia		41	0,0
Mostowlany		13	0,0
Narejki		9	0,0
Nowosiółki		31	0,0
Pieszczaniki	1	75	1,3
Piłatowszczyzna		18	0,0
Podozierany		79	0,0
Podzałuki		14	0,0
Przechody	1	32	3,1
Radunin	1	36	2,8
Ruda		40	0,0
Skroblaki		23	0,0
Słuczanka		67	0,0
Sofipol	1	71	1,4
Straszewo		42	0,0
Świsłoczany		10	0,0

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Miejscowość	Liczba wykroczeń w roku 2023	Liczba mieszkańców	Wskaźnik liczby wykroczeń na 100 mieszkańców
Waliły	2	97	2,1
Waliły-Dwór	1	129	0,8
Waliły-Osada		2	0,0
Waliły-Stacja	5	551	0,9
Wiejki		122	0,0
Wierobie	1	26	3,8
Wyżary		1	0,0
Załuki	4	255	1,6
Zarieczany	2	110	1,8
Zasady		11	0,0
Zielona		30	0,0
Zubki		16	0,0
Zubry	2	73	2,7

Średni wskaźnik wykroczeń na 100 mieszkańców przekroczony został na terenie miejscowości: Wierobie, Przechody, Mieleszki, Królowy Most, Grzybowce, Bobrowniki.

4.5. Frekwencja wyborcza

O zainteresowaniu społeczeństwa sferą polityki i życiu politycznym można wnioskować na podstawie danych dotyczących frekwencji wyborczej.

W roku 2024 w wyborach Wójtów, Burmistrzów i Prezydentów miast w gminach i miastach wzięło udział 51,3% uprawnionych do głosowania z terenu gminy Gródek. Są to wyniki nieco niższe niż powiatowe, wojewódzkie i krajowe.

Wynosiły one odpowiednio:

- powiatowe - 53,83%,
- wojewódzkie - 51,67%,
- Polska - 51,99 %.

Na terenie Gminy zarejestrowano następujące okręgi wyborcze:

Tabela 13. Obwodowe Komisje Wyborcze podczas wyborów samorządowych w roku 2024

Numer komisji	Obwodowa Komisja Wyborcza	Granice	Frekwencja
1	Gminne Centrum Kultury w Gródku, ul. A. i G. Chodkiewiczów 4, 16-040 Gródek	Gródek, ulice: Białostocka, Błotna, Zamkowa, Metropolity Bazylego Doroszkiewicza, Michałowska, Partyzantów, Polna, Konstantego Kalinowskiego, Leśna, Łąkowa, Pogodna, Rzemieślnicza, Słoneczna, Sportowa, Szkolna, Wojska Polskiego, Zwycięstwa. Miejscowości: Gródek-Kolonia	54,92%
2	Szkoła Podstawowa w Gródku,	Gródek ulice: Agrestowa,	48,84%

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Numer komisji	Obwodowa Komisja Wyborcza	Granice	Frekwencja
	ul. A. i G. Chodkiewiczów 18, 16-040 Gródek	Cmentarna, Jaśminowa, Koszarowa, Malinowa, Młynowa, Modrzewiowa, Ogrodowa, Porzeczkowa, Spółdzielcza, Wąska, Wierzbowa, Wrzosowa, Zarzeczkańska, Południowa, Przechodnia	
3	Szkoła Podstawowa w Gródku, ul. A. i G. Chodkiewiczów 18, 16-040 Gródek	Gródek, ulice: Aleksandra i Grzegorza Chodkiewiczów, Fabryczna, Krzywa, Lawendowa, Piaskowa, Północna, Wschodnia. Miejscowości: Bielewicze, Grzybowce, Mieleszki, Mieleszki-Kolonia, Straszewo, Zarzeczany.	46,96%
4	Świetlica w Słuczance, Słuczanka 22, 16-040 Gródek	Bagno, Dziemiakowo, Józefowo, Królowe Stojło, Piłatowszczyzna, Słuczanka, Waliły, Waliły-Dwór, Wyżary, Waliły-Osada.	51,06%
5	Szkoła Podstawowa w Gródku, ul. A. i G. Chodkiewiczów 18, 16-040 Gródek	Bobrowniki, Chomontowce, Gobiaty, Jaryłówka, Łużany, Narejki, Skroblaki.	36,53%
6	Szkoła Podstawowa w Gródku, ul. A. i G. Chodkiewiczów 18, 16-040 Gródek	Mostowlany, Świsłoczany, Wierobie, Zielona, Zubki, Zubry.	55,19%
7	Gminne Centrum Kultury w Gródku, ul. A. i G. Chodkiewiczów 4, 16-040 Gródek	Waliły-Stacja ulice: Białostocka, Dworcowa, Kolejowa, Krótka, Lisia, Piękna, Rzemieślnicza, Sucha, Szkolna, Grzybowa, Kręta, Kwiatowa, Podleśna, Sosnowa, Spacerowa, Szosa Wschodnia, Tartaczna, Zaulek. Miejscowości: Glejsk, Ruda	51,62%
8	Szkoła Podstawowa w Załukach, Załuki 5, 16-040 Gródek	Downiewo, Jakubin, Kołodno, Kozi Las, Królowy Most, Kuberka, Pałatki, Pieszczaniki, Przechody, Sofipol, Zasady.	54,97%
9	Szkoła Podstawowa w Załukach, Załuki 5, 16-040 Gródek	Borki, Bobkowy Hrud, Kondycja, Nowosiółki, Podzałuki, Radunin, Stryjenszczyzna, Turowo, Załuki.	60,84%

Niższa aktywność społeczna i obywatelska obserwowana jest w okręgach 2, 3 i 5 obejmujących:

Okręg 2: Gródek ulice: Agrestowa, Cmentarna, Jaśminowa, Koszarowa, Malinowa, Młynowa, Modrzewiowa, Ogrodowa, Porzeczkowa, Spółdzielcza, Wąska, Wierzbowa, Wrzosowa, Zarzeczkańska, Południowa, Przechodnia,

Okręg 3: Gródek, ulice: Aleksandra i Grzegorza Chodkiewiczów, Fabryczna, Krzywa, Lawendowa, Piaskowa, Północna, Wschodnia. Miejscowości: Bielewicze, Grzybowce,

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Mieleszki, Mieleszki-Kolonia, Straszewo, Zarzeczany,

Okręg 5: Bobrowniki, Chomontowce, Gobiaty, Jaryłówka, Łuzany, Narejki, Skroblaki.

4.6. Oświata

Oświata to jedna z kluczowych dziedzin zarówno w wymiarze ogólnokrajowym, jak i lokalnym. Im bardziej wykształcone społeczeństwo, tym szybciej i lepiej potrafi się przystosować do realiów dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości gospodarczej i społecznej.

Infrastruktura szkolna, przede wszystkim budynki i ich wyposażenie, jak również dostępne dla uczniów obiekty sportowe, to majątek gminy bezpośrednio służący potrzebom uczniów i nauczycieli. Jej stan wpływa na warunki nauczania i pośrednio na efekty kształcenia. Na terenie Gminy funkcjonują następujące szkoły podstawowe:

- Szkoła Podstawowa w Gródku, ul. A. i G. Chodkiewiczów 18, 16-040 Gródek,
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Załukach, Załuki 5, 16-040 Gródek.

Tabela 14. Wyniki egzaminu ośmioklasisty w roku 2024 na terenie Gminy Gródek

Jednostka	Język polski		Matematyka		Język angielski	
	Liczebność	Średni wynik w %	Liczebność	Średni wynik w %	Liczebność	Średni wynik w %
Szkoły Podstawowe na terenie gminy Gródek	15	47	15	43	13	53

Tabela 15. Średnie wyniki dla Polski, województwa i powiatu

	Polska	województwo	powiat
Język polski	66	57,44	62
Matematyka	53	49,3	53
Język angielski	66	63,49	64

Jak wynika z powyższych zestawień, wyniki egzaminów ośmioklasisty u uczniów z terenu Gminy są niższe niż średnie wyniki dla kraju, powiatu białostockiego oraz województwa. Mając na uwadze ten fakt, cały obszar gminy jest obszarem kryzysowym pod względem wyników nauczania.

5. Przedsiębiorczość

Drugą najważniejszą sferą wymagającą analizy w celu uzyskania informacji na temat kondycji danego obszaru jest sfera gospodarcza. Obrazuje ona aktywność ekonomiczną mieszkańców, która wyznacznikiem jakości życia ludzi. Jak wynika z informacji uzyskanych w Urzędzie Gminy w Gródku w roku 2023 na terenie Gminy zarejestrowanych było 221 podmiotów gospodarczych. Zdecydowanie największą grupę stanowią prywatne podmioty gospodarcze. Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców dla gminy Gródek wyniósł w roku 2023 - 2,57.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Tabela 16. Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na terenie gminy Gródek

Miejscowość	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w roku 2023	Liczba mieszkańców	Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców
Bielewicze	5	89	5,6
Bobrowniki	4	96	4,2
Borki		37	0,0
Chomontowce		11	0,0
Downiewo		22	0,0
Dzierniakowo		25	0,0
Glejsk		7	0,0
Gobiaty		4	0,0
Gródek I	89	2277	3,9
Grzybowce	3	33	9,1
Jaryłówka		4	0,0
Józefowo		10	0,0
Kołodno	4	62	6,5
Królowe Stojło	1	20	5,0
Królowy Most	14	69	20,3
Łużany		39	0,0
Mieleszki	2	88	2,3
Mieleszki-Kolonia	3	41	7,3
Mostowlany		13	0,0
Narejki		9	0,0
Nowosiółki	2	31	6,5
Pieszczaniki	4	75	5,3
Piłatowszczyzna	3	18	16,7
Podozierany	4	79	5,1
Podzałuki		14	0,0
Przechody		32	0,0
Radunin	4	36	11,1
Ruda		40	0,0
Skroblaki	3	23	13,0
Słuczanka	1	67	1,5
Sofipol	10	71	14,1
Straszewo	3	42	7,1
Świsłoczany		10	0,0
Waliły	8	97	8,2
Waliły-Dwór	6	129	4,7
Waliły-Osada		2	0,0
Waliły-Stacja	26	551	4,7
Wiejki		122	0,0
Wierobie		26	0,0
Wyżary		1	0,0
Załuki	15	255	5,9
Zarzeczany	3	110	2,7

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Miejscowość	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w roku 2023	Liczba mieszkańców	Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców
Zasady		11	0,0
Zielona		30	0,0
Zubki	1	16	6,3
Zubry	3	73	4,1

Najmniej aktywni gospodarczo na terenie Gminy są mieszkańcy następujących miejscowości: Zielona, Zasady, Wyżary, Wierobie, Wiejki-Waliły Osada, Waliły, Ruda, Przechody, Podzałuki, Narejki, Mostowlany, Łuzany, Jaryłówka, Józefowo, Gobiaty, Glejsk, Dzierniakowo, Chomontowce, Borki.

6. Strefa środowiskowa

Jednym z zagrożeń środowiskowych na terenie Gminy są wyroby zawierające azbest.

Azbest jest nazwą handlową materiałów włóknistych, które pod względem chemicznym są uwodnionymi krzemianami magnezu, żelaza, wapnia i sodu. Wśród wyrobów azbestowych można wyróżnić 2 grupy produktów:

1. „wyroby miękkie” – których gęstość objętościowa jest mniejsza niż 1000 kg/m³, to słabo związane produkty azbestowe o wysokim ponad 60% udziale azbestu w produkcie oraz niskiej zawartości substancji wiążącej, do których zaliczamy tynki, maty, płyty azbestowe, papy.
2. „wyroby twarde” – których gęstość objętościowa jest większa niż 1000 kg/m³, zawierające wysoki udział substancji wiążącej, zaś niski udział azbestu (do 15%), do których należą płyty faliste i płaskie, rury wodociągowe, elementy kanalizacji. Spójność włókien azbestowych jest tak wysoka, że praktycznie uwalniają się one do środowiska (wyjątkiem jest obróbka, np.: cięcie lub proces naruszania mechanicznego). Chorobotwórcze działanie azbestu powstaje w wyniku wdychania włókien zawieszonych w powietrzu. Azbest niepoddawany procesom powodującym powstawanie pyłu i zabezpieczony w sposób uniemożliwiający uwalnianie się włókien do powietrza nie stanowi zagrożenia dla zdrowia ludzkiego.

Azbest umieszczony został w wykazie opracowanym przez Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej ,jako substancja niebezpieczna o działaniu rakotwórczym na człowieka. Udowodniono, bowiem, że substancja stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia dróg oddechowych na wdychanie jego włókien. Największe zagrożenie stanowią tzw. włókna respirabilne, czyli takie, które mogą występować w postaci trwałego aerozolu w powietrzu i przedostają się z wdychanym powietrzem do organizmu. Są one dłuższe od 5 mikrometrów i mają grubość nie większą niż 3 mikrometry. Włókna te wdychane do pęcherzyków płucnych nie są wydalane. Ich szkodliwe działanie ujawniać się może po wielu latach w postaci następujących schorzeń:

1. Pylica azbestowa (azbestoza).

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

2. Międzybłonniak opłucnej.

3. Rak płuc

Tabela poniżej przedstawia ilość wyrobów zawierających azbest z jego rozmieszczeniem na terenie gminy Gródek.

Tabela 17. Ilość i rozmieszczenie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Gródek

Miejscowość	Ilość metrów azbestu	Liczba mieszkańców	Wskaźnik ilości metrów azbestu na 100 mieszkańców
Bielewicze	164 850	89	185224,7
Bobrowniki	115 125	96	119921,9
Borki	40 920	37	110594,6
Chomontowce	82 110	11	746454,5
Downiewo	31 155	22	141613,6
Dzierniakowo	54 315	25	217260
Gobiaty	20 894	2	10447
Gródek	419 040	2277	18403,16
Gródek-Kolonia	0		#DZIEL/0!
Grzybowce	20 970	33	63545,45
Jaryłówka	27 585	4	689625
Józefowo	16 290	10	162900
Kołodno	87 855	62	141701,6
Królowe Stojło	49 260	20	246300
Królowy Most	1 200	69	1739,13
Łużany	73 830	39	189307,7
Mieleszki	86 715	88	98539,77
Mieleszki-Kolonia	94 440	41	230341,5
Mostowlany	28 335	13	217961,5
Narejki	17 643	9	196033,3
Nowosiółki	7 980	31	25741,94
Pieszczaniki	17 595	75	23460
Piłatowszczyzna	50 190	18	278833,3
Podozierany	113 745	79	143981
Podzałuki	32 595	14	232821,4
Przechody	31 380	32	98062,5
Radunin	34 440	36	95666,67
Skroblaki	57 240	23	248869,6
Słuczanka	57 600	67	85970,15
Sofipol	19 065	71	26852,11
Straszewo	77 580	42	184714,3
Świsłoczany	78 570	10	785700
Waliki	129 105	97	133097,9
Waliki-Dwór	0	129	0
Waliki-Stacja	18 720	551	3397,459
Wiejki	144 270	122	118254,1

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Miejscowość	Ilość metrów azbestu	Liczba mieszkańców	Wskaźnik ilości metrów azbestu na 100 mieszkańców
Wierobie	52 500	26	201923,1
Załuki	137 205	255	53805,88
Zarieczany	55 485	110	50440,91
Zasady	3 015	11	27409,09
Zielona	51 180	30	170600
Zubki	30 527	16	190793,8
Zubry	130 635	73	178952,1

Na terenie Gminy zlokalizowanych zostało 2 763 154 m². Średni wskaźnik ilości azbestu na 100 mieszkańców dla Gminy wynosi 56796,59 m². Najwięcej azbestu na 100 mieszkańców występuje na terenie miejscowości: Zubry, Zubki, Zielona, Świsłoczany, Straszewo, Radunin, Przechody, Podzałuki, Podozierany, Piłatowszczyzna, Narejki, Mostowlany, Mielezki-Kolonia, Mielezki, Łużany, Królowe Stojło, Józefowo, Kołodno, Jaryłówka, Bielewicze, Bobrowniki, Chomontowce, Downiewo, Dzierniakowo,

Określenie obszarów charakteryzujących się kryzysem w sferze przestrzenno-funkcjonalnej wymaga m.in. analizy dostępności mieszkańców do podstawowej infrastruktury technicznej i społecznej, podstawowych usług, ilości i jakości terenów publicznych.

Jedną z podstawowych rodzajów infrastruktury technicznej jest dostęp do kanalizacji. Na terenie Gminy zbiorcza kanalizacja sanitarna doprowadzona jest do 14 miejscowości. Łącznie ze zbiorczej kanalizacji sanitarnej korzysta 831 osób. Należy zaznaczyć, iż dostęp do kanalizacji sanitarnej ma niebagatelne znaczenie z punktu widzenia ochrony środowiska. Brak możliwości odprowadzania ścieków do zbiorczej kanalizacji sanitarnej w przypadku zwartej zabudowy i przydomowych oczyszczalni ścieków w przypadku zabudowy rozproszonej wiąże się z zanieczyszczeniem środowiska naturalnego tj. wód podziemnych i gruntowych oraz gleby. Dostęp do kanalizacji sanitarnej na terenie poszczególnych sołectw przedstawia tabela poniżej. Do celu obliczeń założono średnią liczbę osób w gospodarstwie domowym dla województwa podlaskiego, która wynosi 2,4 osoby.

Tabela 18. Wskaźnik dostępu do kanalizacji sanitarnej na 100 mieszkańców

Miejscowość	Liczba podłączonych nieruchomości	Liczba mieszkańców	Wskaźnik liczby osób podłączonych na 100 mieszkańców
Bielewicze		89	
Bobrowniki	5	96	5,2
Borki		37	
Chomontowce		11	
Downiewo		22	
Dzierniakowo		25	
Glejsk		7	
Gobiaty		4	
Gródek I	1510	2277	66,3
Grzybowce		33	

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Miejscowość	Liczba podłączonych nieruchomości	Liczba mieszkańców	Wskaźnik liczby osób podłączonych na 100 mieszkańców
Jaryłówka		4	
Józefowo		10	
Kołodno		62	
Królowe Stojło		20	
Królowy Most		69	
Łużany		39	
Mieleszki		88	
Mieleszki-Kolonia		41	
Mostowlany		13	
Narejki		9	
Nowosiółki		31	
Pieszczaniki		75	
Piłatowszczyzna		18	
Podozierany		79	
Podzałuki		14	
Przechody		32	
Radunin		36	
Ruda		40	
Skroblaki		23	
Słuczanka		67	
Sofipol		71	
Straszewo		42	
Świsłoczany		10	
Waliły		97	
Waliły-Dwór	22	129	17
Waliły-Osada		2	
Waliły-Stacja	355	551	64,4
Wiejki		122	
Wierobie		26	
Wyżary		1	
Załuki		255	
Zarzeczany	103	110	93,6
Zasady		11	
Zielona		30	
Zubki		16	
Zubry		73	

Za obszary kryzysowe pod względem dostępu do zbiorczej kanalizacji sanitarnej należy uznać: Zubry, Zubki, Zielona, Zasady, Załuki, Wyżary, Wierobie, Wiejki, Waliły-Osada, Waliły, Świsłoczany, Straszewo, Sofipol, Słuczanka, Skroblaki, Ruda, Radunin, Przechody, Podzałuki, Podozierany, Pieszczaniki, Nowosiółki, Narejki, Mostowlany, Mieleszki-Kolonia, Mieleszki, Łużany, Królowy Most, Królowe Stojło, Kołodno, Józefowo, Jaryłówka, Grzybowce, Gobiaty, Glejsk, Dzierniakowo, Downiewo, Chomontowce, Borki, Bobrowniki, Bielewicze.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Poza miejscowością Gródek i Zarzeczany na terenie Gminy brak jest infrastruktury sportowo- rekreacyjnej.

8. Sfera techniczna

Negatywne zjawiska w sferze technicznej to między innymi degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz nefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Budynki należące do mieszkaniowego zasobu Gminy Gródek znajdują się w miejscowości Gródek, Podozierany i Grzybowce. Lokale mieszkalne znajdując się w Gródku posiadają dostęp do sieci wodnej i kanalizacji sanitarnej. Lokale mieszkalne znajdujące się we wspólnotach mieszkaniowych (ul. Michałowska, Południowa i Przechodnia posiadają centralne ogrzewanie).

Wykaz zasobów komunalnych Gminy

Lp .	Nazwa ulicy	Numer budynku	Numer lokalu	Wodociąg	Kanalizacja	Centralne ogrzewanie
1	Białostocka	6	1	1	1	x
2	Białostocka	6	2	1	1	x
3	Białostocka	6	4	1	1	x
4	Białostocka	8	1	1	1	x
5	Białostocka	8	2	1	1	x
6	Białostocka	10	1	1	1	x
7	Białostocka	10	2	1	1	x
8	Białostocka	12	3	1	1	x
9	Białostocka	18	1	1	1	x
10	Białostocka	18	2	1	1	x
11	Białostocka	60	1	1	1	x
12	Białostocka	60	2	1	1	x
13	Białostocka	60	3	1	1	x
14	Białostocka	78		1	x	x
15	Białostocka	76	1	1	1	x
16	Białostocka	76	2	1	1	x
17	Białostocka	76	3	1	1	x
18	Białostocka	76	4	1	1	x
19	Białostocka	76	5	1	1	x
20	Białostocka	76	7	1	1	x
21	Białostocka	76	8	1	1	x
22	Białostocka	76	9	1	1	x
23	Białostocka	76	10	1	1	x
24	Białostocka	76	11	1	1	x
25	Białostocka	76	12	1	1	x
26	Chodkiewiczów	22	2	1	1	x
27	Chodkiewiczów	25	2	1	1	x
28	Chodkiewiczów	25	3	1	1	x

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Lp	Nazwa ulicy	Numer budynku	Numer lokalu	Wodociąg	Kanalizacja	Centralne ogrzewanie
29	Chodkiewiczów	25	4	x	1	x
30	Chodkiewiczów	38	1	1	1	x
31	Fabryczna	1	1	1	1	1
32	Fabryczna	1	2	1	1	1
33	Fabryczna	1	3	1	1	1
34	Michałowska	5	4	1	1	x
35	Michałowska	5	5	1	1	x
36	Michałowska	5	6	1	1	x
37	Michałowska	5	13	1	1	x
38	Michałowska	5	16	1	1	x
39	Młynowa	7	2	1	1	x
40	Południowa	4	1	1	1	1
41	Południowa	4	3	1	1	1
42	Przechodnia	4	1	1	1	1
43	Przechodnia	5	4	1	1	1
44	Przechodnia	6	12	1	1	1
45	Przechodnia	7	15	1	1	1
46	Przechodnia	8	25	1	1	1

Budynek mieszkalny w Grzybowcach – brak dostępu do sieci wod-kan (brak tych sieci w miejscowości), dostęp do wody ze studni wierconej na nieruchomości.

Budynek mieszkalny w Podozieranach (najem socjalny) - brak dostępu do sieci wod-kan (brak tych sieci w miejscowości), dostęp do wody ze studni wierconej na nieruchomości

Ponadto na terenie Gminy zlokalizowane są następujące budynki użyteczności publicznej:

1. Świetlice wiejskie:

- Bielewicze – w dobrym stanie, planowane było wykonanie toalety;
- Podozieranym – w dobrym stanie (można byłoby ewentualnie część budynku przeznaczyć na kuchnię i toaletę, wykonać doziemną instalację wodociągową ze studnią wierconą i doziemną instalację kanalizacji sanitarnej ze zbiornikiem bezodpływowym na nieczystości ciekłe – ale to nie było planowane);
- Mielezki, Nowosiółki, Słuczanka, Wiejki, Załuki – nie do remontu.

2. Budynek Urzędu Gminy – nie do remontu, planowana modernizacja instalacji elektrycznej w celu umożliwienia podłączenia agregatu.

3. Budynek, w którym mieści się Gminne Centrum Kultury i Biblioteka Publicznej – ogólnie stan dobry, (wskazana modernizacja istniejącej kotłowni na olej opałowy oraz odnowienie elewacji – czyszczenie, uzupełnieni ubytków, malowanie).

4. Szkoła Podstawowa w Gródku – do wymiany pokrycie dachowe w starej części budynku, wymiana instalacji c.o. (grzejników i rur).

5. Budynek, w którym mieści się Przedszkole Samorządowe w Gródku i GOPS – potrzeba termomodernizacji budynku: wymiana instalacji c.o. i c.w.u., wymiana instalacji elektrycznej oświetleniowej (z rozdzielnią), stolarka okienna i drzwiowa, docieplenie dachu, wymiana instalacji wentylacji mechanicznej.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

6. Amfiteatr – remont schodów wejściowych i fundamentów.
7. Budynek socjalny przy boisku w Zarzeczanach – remont schodów, podmurówki, remont łazienek (wymiana instalacji c.w.u., armatury sanitarnej, okładzin ściennych i podłogowych).
8. Hala targowa + sanitariaty – nie do remontu.
9. Budynek w Załukach, w którym mieści Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Załukach – modernizacja istniejącej kotłowni na olej opałowy.
10. Budynek, w którym mieści się Zakład Gospodarki Komunalnej w Gródku – kompleksowa termomodernizacja (docieplenie ścian, przebudowa dachu wraz z dociepleniem, wymiana stolarki okiennej).
11. Budynek byłej rehabilitacji – docieplenie ścian.
12. Budynek, w którym mieści się Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Gródku – nie do remontu.

Jako obszary w stanie kryzysowym w sferze technicznej przyjęto sołectwa na terenie, których zlokalizowane są budynki użyteczności publicznej wymagające remontu.

9. Wyznaczenie obszarów zdegradowanych

Tabela poniżej przedstawia stany kryzysowe w gminie Gródek wg poszczególnych zjawisk

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Tabela 19. Stany kryzysowe w gminie Gródek wg poszczególnych zjawisk - sfera społeczna

Lp	Miejscowość	Wskaźnik osób w wieku produkcyjnym na 100 mieszkańców	Wskaźnik osób w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców	Wskaźnik osób w wieku przedprodukcyjnym na 100 mieszkańców	Wskaźnik osób pobierających zasiłki na 100 mieszkańców	Wskaźnik osób pobierających zasiłki z tytułu bezrobocia na 100 mieszkańców	Wskaźnik osób pobierających zasiłki z tytułu ubóstwa na 100 mieszkańców	Wskaźnik osób bezrobotnych na 100 mieszkańców	Wskaźnik procentowy o udziale osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych
1.	Bielewicze				X	X	X		
2.	Bobrowniki				X				X
3.	Borki								
4.	Chomontowce	X	X	X	X	X	X		
5.	Downiewo				X			X	
6.	Dzierniakowo	X		X			X		
7.	Glejsk			X					
8.	Gobiaty							X	X
9.	Gródek		X			X	X		
10.	Grzybowce	X	X	X	X				
11.	Jaryłówka								
12.	Józefowo	X	X	X					
13.	Kołodno								
14.	Królowe Stojło		X	X	X	X			
15.	Królowy Most					X			X
16.	Łużany							X	
17.	Mieleszki		X		X	X			X
18.	Mieleszki-Kolonia		X		X	X		X	
19.	Mostowlany		X	X					X

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Lp	Miejscowość	Wskaźnik osób w wieku produkcyjnym na 100 mieszkańców	Wskaźnik osób w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców	Wskaźnik osób w wieku przedprodukcyjnym na 100 mieszkańców	Wskaźnik osób pobierających zasiłki na 100 mieszkańców	Wskaźnik osób pobierających zasiłki z tytułu bezrobocia na 100 mieszkańców	Wskaźnik osób pobierających zasiłki z tytułu ubóstwa na 100 mieszkańców	Wskaźnik osób bezrobotnych na 100 mieszkańców	Wskaźnik procentowy o udziale osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych
20.	Narejki								
21.	Nowosiółki				X	X		X	
22.	Pieszczaniki						X		
23.	Piłatowszczyzna	X			X				
24.	Podozierany		X		X	X			X
25.	Podzałuki		X	X	X				
26.	Przechody	X	X						
27.	Radunin			X					X
28.	Ruda					X			X
29.	Skroblaki		X	X					X
30.	Słuczanka		X						
31.	Sofipol			X					X
32.	Straszewo	X			X				
33.	Świsłoczany	X	X		X	X		X	X
34.	Waliły		X	X	X	X			
35.	Waliły-Dwór				X			X	
36.	Waliły-Osada			X					
37.	Waliły-Stacja	X					X		
38.	Wiejki		X	X	X	X			X
39.	Wierobie		X						
40.	Wyżary			X					
41.	Załuki				X		X		

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Lp	Miejscowość	Wskaźnik osób w wieku produkcyjnym na 100 mieszkańców	Wskaźnik osób w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców	Wskaźnik osób w wieku przedprodukcyjnym na 100 mieszkańców	Wskaźnik osób pobierających zasiłki na 100 mieszkańców	Wskaźnik osób pobierających zasiłki z tytułu bezrobocia na 100 mieszkańców	Wskaźnik osób pobierających zasiłki z tytułu ubóstwa na 100 mieszkańców	Wskaźnik osób bezrobotnych na 100 mieszkańców	Wskaźnik procentowy o udziale osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych
42.	Zarzeczano	X							X
43.	Zasady	X	X		X				
44.	Zielona	X	X	X		X			
45.	Zubki	X	X	X					
46.	Zubry		X	X	X	X			

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Lp	Miejscowość	Wskaźnik procentowego udziału osób bezrobotnych do 30 roku życia na 100 bezrobotnych zarejestrowanych w 2023 r.	Wskaźnik procentowego udziału osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia na 100 bezrobotnych zarejestrowanych w 2023 r.	Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców	Wskaźnik liczby wykroczeń na 100 mieszkańców	Frekwencja wyborcza	Poziom nauczania-wyniki egzaminu ośmioklasisty
1.	Bielewicze		X	X		X	X
2.	Bobrowniki			X	X		X
3.	Borki			X			X
4.	Chomontowce			X			X
5.	Downiewo		X				X
6.	Dzierniakowo						X
7.	Glejsk						X
8.	Gobiaty						X
9.	Gródek		X			X	X
10.	Grzybowce			X	X	X	X
11.	Jaryłówka						X
12.	Józefowo						X
13.	Kołodno						X
14.	Królowe Stojło						X
15.	Królowy Most		X	X	X		X
16.	Łużany	X					X
17.	Mieleszki	X	X		X	X	X
18.	Mieleszki-Kolonia	X				X	X
19.	Mostowlany			X			X
20.	Narejki						X
21.	Nowosiółki		X				X
22.	Pieszczaniki	X					X
23.	Piłatowszczyzna						X
24.	Podozierany						X
25.	Podzałuki						X
26.	Przechody			X	X		X

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Lp	Miejscowość	Wskaźnik procentowego udziału osób bezrobotnych do 30 roku życia na 100 bezrobotnych zarejestrowanych w 2023 r.	Wskaźnik procentowego udziału osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia na 100 bezrobotnych zarejestrowanych w 2023 r.	Wskaźnik liczby przestępstw na 100 mieszkańców	Wskaźnik liczby wykroczeń na 100 mieszkańców	Frekwencja wyborcza	Poziom nauczania-wyniki egzaminu ośmioklasisty
27.	Radunin						X
28.	Ruda						X
29.	Skroblaki						X
30.	Słuczanka						X
31.	Sofipol						X
32.	Straszewo					X	X
33.	Świsłoczany		X				X
34.	Waliły			X			X
35.	Waliły-Dwór	X	X				X
36.	Waliły-Osada						X
37.	Waliły-Stacja	X	X				X
38.	Wiejki	X					X
39.	Wierobie				X		X
40.	Wyżary						X
41.	Załuki	X		X			X
42.	Zarieczany		X	X		X	X
43.	Zasady						X
44.	Zielona						X
45.	Zubki			X			X
46.	Zubry						X

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

Obszarami, które spełniają warunki wymienione w art. 9 ustawy o rewitalizacji do uznania za obszar zdegradowany na terenie gminy są miejscowości:

- Zubry- sfera funkcjonalno-przestrzenna,
- Zubki - sfera funkcjonalno-przestrzenna,
- Zielona - sfera funkcjonalno-przestrzenna,
- Zarzeczany - sfera funkcjonalno-przestrzenna, sfera techniczna
- Więjki - sfera funkcjonalno-przestrzenna, sfera gospodarcza
- Waliły-Stacja - sfera funkcjonalno- przestrzenna,
- Waliły-Dwór- sfera funkcjonalno-przestrzenna,
- Waliły- sfera funkcjonalno-przestrzenna,
- Świsłoczany- sfera funkcjonalno-przestrzenna,
- Straszewo- sfera funkcjonalno-przestrzenna,
- Przechody - sfera funkcjonalno-przestrzenna, sfera gospodarcza
- Nowosiółki - sfera funkcjonalno-przestrzenna,
- Mieleszki - sfera funkcjonalno-przestrzenna,
- Królowy Most - sfera funkcjonalno-przestrzenna,
- Grzybowce - sfera funkcjonalno-przestrzenna,
- Chomontowce - sfera funkcjonalno-przestrzenna,
- Bobrowniki - sfera funkcjonalno-przestrzenna,
- Bielewicze - sfera funkcjonalno-przestrzenna.

W miejscowościach tych nastąpiła koncentracja negatywnych zjawisk społecznych przy jednoczesnym współistnieniu negatywnych zjawisk w pozostałych strefach.

10. Obszar rewitalizacji

Zgodnie art. 10 ustawy o rewitalizacji obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji. Mając powyższe na uwadze wyznaczono następujące podobszary rewitalizacji

- Podobszar I –Zarzeczany
- Podobszar II- Waliły Stacja
- Podobszar III- Nowosiółki

Łączny teren przeznaczony do rewitalizacji wynosi 238,5817 ha, co daje około 15% powierzchni Gminy i zamieszkuje go łącznie 692 osoby (14 % ogółu ludności).

Tym samym mieści się on w limitach powierzchniowych i ludnościowych wyznaczonych przez ustawę o rewitalizacji.

Lokalne potencjały wyznaczonych podobszarów.

Potencjał miejscowości Waliły-Stacja: obszar miejscowości należy do centralnie zlokalizowanego ośrodka Gminy stanowiącego zwartą zabudowę miejscowości Waliły-Stacja, Gródek i Zarzeczany. Osią wschód-zachód miejscowości jest droga krajowa Nr 65 obsługująca międzynarodowy ruch tranzytowy do i z przejścia granicznego Bobrowniki (PL)

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy Gródek - DIAGNOZA

– Bierestowica (BY). Miejscowość ze stosunkowo dużą gęstością zaludnienia, zamieszkiwana przez społeczeństwo głównie w wieku produkcyjnym. Miejscowość ma potencjał turystyczny - przez miejscowość przebiega Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo., znajduje się tu jedyna

w okolicy stacja paliw oraz restauracja i hotel „Zajazd przy Granicy”. Brakuje jednak ogólnodostępnej infrastruktury rekreacyjno-turystycznej oraz terenów pod drobne usługi i handel. W miejscowości tej znajduje się teren dawnego Uroczyska Boryk, którego infrastruktura została rozebrana w 2023 r.. Teren ten, zgodnie z wolą mieszkańców, jak i przyjezdnych, powinien powrócić do funkcji obszaru organizacji lokalnych imprez i integracji społecznych. W Waliłach-Stacji znajduje się także teren dawnego boiska sportowego (aktualny kompleks sportowy znajduje się w miejscowości Zarzeczany). Działka ta – 895/1 w obrębie ewidencyjnym 8 – Gródek, zlokalizowana jest blisko nowopowstałej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz starszej zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej. Lokalizacja ta – także z uwagi na kształt i powierzchnię, ma więc potencjał na nowe usługi (głównie społeczne – żłobek oraz medyczne), handel oraz nowe lokale mieszkalne w komunalnym zasobie Gminy.